

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 259/2019
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΤ' ΤΜΗΜΑ
Συνεδρίαση της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2019**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Ασημίνα Ροδοκάλη, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Ευαγγελία Σκαλτσά, Ευσταθία Τσαούση, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης και Μαρία Σπάσου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Χαράλαμπος Μπρισκόλας Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.10042/67121/1822/28-05-2019 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης, Διεύθυνσης Κύριας Ασφάλισης και Εισφορών (Δ 15), Τμήματος Β'.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, με ποιά ακριβώς διάταξη πρέπει να γίνει η αναγνώριση στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας μετακλητής υπαλλήλου η οποία δεν θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα από το δημόσιο, αλλά επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στο οποίο θεμελιώνει τέτοιο δικαίωμα, με αυτή της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν.1854/1951, όπως το δεύτερο εδάφιο της αντικαταστάθηκε με το άρθρο 33 παρ. 8 του ν.1759/1988, που προβλέπει, για την περίπτωση των μετακλητών υπαλλήλων και προκειμένου να αναγνωρισθεί κατά τα άνω ο χρόνος

δημόσιας υπηρεσίας τους, την καταβολή εξ ολοκλήρου από το Δημόσιο στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ των ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη και εργαζόμενου, ή με την ίδια μεν διάταξη, με την μορφή όμως που αυτή μεταφέρθηκε στο ταυτόριθμο άρθρο (85) του (κωδικοποιητικού της νομοθεσίας περί απονομής πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων) π.δ. 169/2007, ήτοι χωρίς την ανωτέρω τροποποίησή της με το άρθρο 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, αλλά με εκείνες που είχαν επιφέρει στη διάταξη τα άρθρα μόνο παρ. 4 του ν.δ.3691/1957, 11 του ν.955/1979 και 4 του ν.1405/1983, που προέβλεπαν για την ανωτέρω κατηγορία (των μετακλητών) υπαλλήλων, τον επιμερισμό εισφορών εργοδότη και εργαζόμενου, ακόμη και για τους μετακλητούς υπαλλήλους;

Ιστορικό

Στο πιο πάνω έγγραφο της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Η Β.Κ., που υπηρέτησε ως μετακλητή υπάλληλος στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κατά την χρονική περίοδο 22/7/1982 – 10/2/1984 (1 έτος 7 μήνες 18 ημέρες) και στο Υπουργείο Εξωτερικών για τις χρονικές περιόδους 1/3/1984 – 20/12/1984 (0 έτη 9 μήνες 19 ημέρες) και 23/1/1985 – 16/1/1989 (3 έτη 11 μήνες 23 ημέρες), υπηρεσία η οποία, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. 37427/2014/21-01-2015 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών – Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους – Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων – Διεύθυνσης Κ.Ε.Π.Π.Σ. λογίσθηκε ως συντάξιμη κατ' άρθρα 12, 13 κλπ. του π.δ.169/2007, υπέβαλε στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αίτημα για αναγνώριση της υπηρεσίας της ως μετακλητής υπαλλήλου και ακολούθως το έτος 2014 αίτηση συνταξιοδότησης στον εν λόγω φορέα της, έχοντας σ' αυτόν συνεχή υπαγωγή από τον 1^ο του 1989 έως και τον 12^ο του 2014 και 7.788 ημέρες εργασίας.

2. Το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδότη και ασφαλισμένου του Κλάδου Σύνταξης) για την αναγνώριση 466 ημερών ανερχόταν σε 3.198,62 ευρώ (858,00 x 20% x 466 ημ. : 25 ημ.) και για την αναγνώριση 1.437 ημερών σε 11.070,65 ευρώ (963,00 x 20% x 1.437 ημ. : 25 ημ.), δηλαδή οι συνολικές εισφορές αναγνώρισης ανέρχονταν στο ποσό των 14.269,27 ευρώ, το οποίο δυνάμει της με αριθμ. πρωτ. ΕΓ/Κ-89/2015/11-12-2015

απόφασης του Διευθυντή του Τοπικού Υποκαταστήματος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Πατησίων κρίθηκε ότι έπρεπε να καταβληθεί εξ ολοκλήρου από το Δημόσιο.

3. Δεδομένου ότι η αρμόδια υπηρεσία δημοσιονομικού ελέγχου του Υπουργείου Εξωτερικών αρνείται, στη περίπτωση μετακλητού υπαλλήλου, να καταβάλει στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εξ ολοκλήρου τις εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη, επικαλούμενη την διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του π.δ.169/2007, όπως ισχύει σήμερα, η οποία προβλέπει τον επιμερισμό εισφορών εργοδότη και ασφαλισμένου, ενώ παράλληλα παραμένει σε ισχύ και το άρθρο 33 παρ. 8 του ν.1759/1988, σύμφωνα με το οποίο προβλέπεται η εξ ολοκλήρου καταβολή από το Δημόσιο στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ των εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη στις περιπτώσεις μετακλητών υπαλλήλων, τέθηκε το ζήτημα περί του εφαρμοστέου δικαίου ως προς την ασφαλιστική αντιμετώπιση των υπαλλήλων υπό την ως άνω ιδιότητα.

4. Κατόπιν τούτου, με το με αριθμ. πρωτ. Δ.ΕΙΣΦ.Μ./166/26-06-2017 έγγραφο της Κεντρικής Υπηρεσίας, Γενικής Διεύθυνσης Εισφορών και Ελέγχων, Διεύθυνσης Εισφορών Μισθωτών, Τμήμα Προσδιορισμού Εισφορών Μισθωτών του ΕΦΚΑ, υποβλήθηκε ερώτημα στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου τούτου, το οποίο εισήχθη προς έκδοση σχετικής γνωμοδότησης στο ΣΤ΄ Τμήμα του Ν.Σ.Κ., χωρίς ωστόσο να καταστεί τούτο εφικτό, αφού το εν λόγω Τμήμα, με το με αριθμ. 764 πρακτικό της 10^{ης} Συνεδρίασης της 21-02-2018 αυτού, αποφάνθηκε κατά πλειοψηφία ότι το υπό κρίση ερώτημα αφορά γενικότερου ενδιαφέροντος ζήτημα, οπότε έπρεπε να υπογραφεί από τον εποπτεύοντα Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σύμφωνα με την παρ. 2γ΄ του άρθρου 6 του ν. 3086/2002. Περαιτέρω, με το ίδιο πρακτικό θεωρήθηκε ότι ομοίως γενικότερου ενδιαφέροντος είναι και τα σχετιζόμενα με το κύριο ερώτημα θέματα διάκρισης μεταξύ κατηγοριών μετακλητών υπαλλήλων που διορίσθηκαν στο δημόσιο ως μετακλητοί ενώ ήταν ήδη συνταξιούχοι, ή ανήκαν σε ασφαλιστικό οργανισμό εκτός δημοσίου λόγω προηγούμενης εργασίας τους και το ζήτημα του αν εξομοιώνονται, από τις ερμηνευόμενες διατάξεις, οι δημόσιοι υπάλληλοι με τους μετακλητούς, οι οποίοι είναι ειδική κατηγορία δημοσίου υπαλλήλου μη μόνιμοι και οι οποίοι προσλαμβάνονται και παύονται αυτοδικαίως όταν για οποιονδήποτε λόγο απολέσει τη θέση αυτός που τους διόρισε.

5. Ακολούθως ο ΕΦΚΑ, με το με αριθμ. 595/1401940/26-11-2018 έγγραφό του, απέστειλε στην αρμόδια υπηρεσία του εποπτεύοντος Υπουργείου το εν λόγω ερώτημά του, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί από το ως άνω πρακτικό του Ν.Σ.Κ., προκειμένου αυτή να προβεί στις ενέργειες αρμοδιότητάς της και η τελευταία, θεωρώντας ότι όντως το τιθέμενο με αυτό νομικό ζήτημα έχει ευρύτερο νομικό ενδιαφέρον και προκειμένου να αποσαφηνισθεί το νομοθετικό πλαίσιο που εφαρμόζεται στις περιπτώσεις των μετακλητών υπαλλήλων που επιθυμούν να αναγνωρίσουν ως ασφαλιστέο χρόνο, τον χρόνο δημόσιας υπηρεσίας τους σε πρώην φορείς κύριας ασφάλισης (νυν ΕΦΚΑ), το επανυπέβαλε στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με την προσυπογραφή του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προκειμένου το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους να γνωμοδοτήσει αναφορικά με το με βάση ποια εκ των ανωτέρω διατάξεων θα πραγματοποιηθεί η καταβολή των εισφορών, έτσι ώστε να αναγνωρισθεί η δημόσια υπηρεσία της Β.Κ. στον ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ).

6. Νομοθετικό πλαίσιο

Στα άρθρα 4 παρ. 1 και 22 παρ. 5 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 4

1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου.

Άρθρο 22

5. Το κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, όπως νόμος ορίζει.»

7. Στο άρθρο 2 του Αστικού Κώδικα ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 2

Ο νόμος ορίζει για το μέλλον, δεν έχει αναδρομική δύναμη και διατηρεί την ισχύ του εφόσον άλλος κανόνας δικαίου δεν τον καταργήσει ρητά ή σιωπηρά.»

Οι παρακάτω διατάξεις έχουν κατά χρονολογική σειρά ως εξής:

8. Στο άρθρο 85 του α.ν. 1854/1951 «Περί απονομής των Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων» (Α'182), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο

του ν. 2113/1952 «Περί κυρώσεως αναγκαστικών νόμων ...» (Α'126), στην αρχική του μορφή, ορίσθηκαν τα εξής:

«Άρθρο 85

Κατώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι και υπηρέται αποχωρήσαντες ή αποχωρούντες της υπηρεσίας λόγω ορίου ηλικίας χωρίς να δικαιούνται συντάξεως εκ του Δημοσίου Ταμείου, δύνανται εφ' όσον προ της εισόδου των εις την Δημοσίαν Υπηρεσίαν ετύγχανον ησφαλισμένοι παρά τω Ιδρύματι Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να αναγνωρίσουν ως χρόνον ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. και τον χρόνον δημοσίας υπηρεσίας αυτών, μετά την καταβολήν των νενομισμένων κρατήσεων θεωρουμένου εν τη περιπτώσει ταύτη ότι δεν εξήλθον της ασφαλίσεως του Ι. Κ. Α. λόγω του διορισμού των ως δημοσίων υπαλλήλων ή υπηρετών.».

9. Στο άρθρο μόνο παρ. 4 του ν. 3691/1957 «Περί συμπληρώσεως συνταξιοδοτικών διατάξεων αφορωσών εις προσωπικόν Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων ν.δ. 2592/1953 κλπ.» (Α' 65) ορίσθηκαν τα εξής:

«Άρθρον μόνον

4. Αι διατάξεις του άρθρου 85 του αν.ν. 1854 του 1951 εφαρμόζονται διά πάντας τους δημοσίους υπαλλήλους και υπηρέτας τους οπωσδήποτε εξερχομένους της υπηρεσίας, ως επίσης και διά τους προ της αποκτήσεως της ιδιότητος του τακτικού δημοσίου υπαλλήλου δικαιουμένους συντάξεως εις βάρος οιοδήποτε Νομικού Προσώπου ή Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου. Αι εις το ανωτέρω αναφερόμενον άρθρον κρατήσεις καθ' όσον μεν βαρύνουσι τον εργοδότην καταβάλλονται παρά του Δημοσίου καθ' όσον δε βαρύνουσι τον ησφαλισμένον καταβάλλονται παρά τούτου κατά τα δι' αποφάσεως της Διοικήσεως του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή του οικείου Νομικού Προσώπου ή Οργανισμού ορισθησόμενα. Η εκ των κατά τ' ανωτέρω ασφαλιστικών Οργανισμών αναδρομική σύνταξις των εξελθόντων της υπηρεσίας από 1 Νοεμβρίου 1950 μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος παρακρατείται εξ ολοκλήρου προς μερικήν ή ολικήν εξόφλησιν των τυχόν οφειλών των συνταξιούχων των προκυπτουσών εκ της εφαρμογής του παρόντος.».

10. Στο άρθρο 9 παρ. 3 του ν.δ. 4202/1961 «Περί διατηρήσεως των εκ της κοινωνικής ασφαλίσεως δικαιωμάτων εις περιπτώσεις μεταβολής ασφαλιστικού φορέως» (Α' 175) ορίσθηκαν τα εξής:

«Άρθρον 9

3. Ησφαλισμένος ή συνταξιούχος ασφαλιστικών οργανισμών αναλαμβάνων υπηρεσίαν μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου δι' ην δεν δικαιούται ασφαλίσεως παρ' ασφαλιστικῷ τινί οργανισμῷ και ήτις δεν παρέχει εις τούτον δικαίωμα εις σύνταξιν εκ του δημοσίου ταμείου δικαιούται να αιτησῇται όπως η τοιαύτη υπηρεσία λογισθῇ ως συντάξιμος παρά τω ασφαλιστικῷ οργανισμῷ ούτινος ετύγχανεν ησφαλισμένος ή τυγχάνει συνταξιούχος. Το δικαίωμα τούτο ασκείται υπό την προϋπόθεσιν ότι ο δικαιούχος θέλει καταβάλει εις τον φορέα της ασφαλίσεως την εισφοράν εργοδότη και ησφαλισμένου ήτις θα κατεβάλλετο εάν απησχολείτο εις ασφαλιστικόν επάγγελμα κατά τον χρόνον της παρά τω Δημοσίῳ υπηρεσίας του και επί των αποδοχών των ισχυουσών κατά τον χρόνον της υποβολής της αιτήσεως.».

11. Με το άρθρο 11 του ν. 955/1979 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της κειμένης συνταξιοδοτικής νομοθεσίας» (Α' 189) το άρθρο 85 του α.ν. 1854/1951, όπως είχε συμπληρωθεί με την παράγραφο 4 του άρθρου μόνου του ν.δ. 3691/1957, αντικαταστάθηκε ως εξής:

« Άρθρον 85

1. Δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι και στρατιωτικοί, αποχωρήσαντες ή αποχωρούντες οπωσδήποτε της υπηρεσίας χωρίς να δικαιούνται συντάξεως εκ του Δημοσίου, δύνανται να αναγνωρίσουν τον χρόνον της δημοσίας υπηρεσίας των ως χρόνον ασφαλίσεως παρά τω ΙΚΑ επί τη καταβολή των κεκανονισμένων κρατήσεων, εφ' όσον ετύγχανον ησφαλισμένοι, παρ' αυτώ προ της εισόδου των εις το Δημόσιον ή ησφαλίσθησαν μετά την λύσιν της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσεως.

2. Αι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και διά τους προ της αποκτήσεως της ιδιότητος του τακτικού δημοσίου υπαλλήλου δικαιουμένους συντάξεως εις βάρος οιοσδήποτε νομικού προσώπου ή οργανισμού δημοσίου δικαίου.

3. Αι εις το παρόν άρθρον αναφερόμεναι κρατήσεις, καθ' όσον μεν βαρύνουν τον εργοδότην καταβάλλονται παρά του Δημοσίου, καθ' όσον δε βαρύνουν τον

ησφαλισμένον καταβάλλονται παρά τούτου κατά τα δι' αποφάσεως της Διοικήσεως του ΙΚΑ ή του οικείου νομικού προσώπου ή οργανισμού ορισθησόμενα. Αι διατάξεις της παρούσης παραγράφου έχουν εφαρμογήν και επί των περί των η παρ. 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961 «περί διατηρήσεως των εκ της κοινωνικής Ασφαλίσεως δικαιωμάτων εις περιπτώσεις μεταβολής ασφαλιστικού φορέως μετακλητών υπαλλήλων».

Η ως άνω διάταξη περιελήφθη ως άρθρο 85 στον Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, που κωδικοποιήθηκε με το άρθρο μόνο του π.δ.1041/1979 «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον, υπό τον τίτλον "Κώδιξ Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων", των ισχυουσών διατάξεων περί απονομής των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων» (Α' 292).

12. Με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 1405/1983 «Επέκταση της διαδοχικής ασφάλισης στους εργαζομένους που μετακινούνται από τον ιδιωτικό τομέα στο δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και αντίστροφα και άλλες διατάξεις» (Α' 180) το άρθρο 85 του α.ν. 1854/1951, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 11 του ν. 955/1979, αντικαταστάθηκε ως εξής:

«Άρθρο 85

Αναγνώριση χρόνου δημόσιας υπηρεσίας σε ασφαλιστικούς οργανισμούς

1. Δημόσιοι υπάλληλοι, πολιτικοί και στρατιωτικοί, οι οποίοι εξέρχονται για οποιοδήποτε λόγο από την υπηρεσία χωρίς να θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από το δημόσιο, μπορούν να αναγνωρίσουν το χρόνο της δημόσιας υπηρεσίας τους με την ιδιότητα του μονίμου, του εκτάκτου, με σύμβαση ορισμένου ή αορίστου χρόνου ή με ημερομίσθιο ή με ποσοστά ως χρόνο ασφάλισης σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης με καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών, εφόσον ήσαν ασφαλισμένοι στο φορέα αυτόν πριν από την είσοδό τους στη δημόσια υπηρεσία ή ασφαλίστηκαν μετά τη λύση της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσης, έστω και αν ο χρόνος της υπηρεσίας τους έχει διανυθεί πριν από την έναρξη λειτουργίας του οικείου φορέα.

2. Οι παραπάνω ασφαλιστικές εισφορές κατά το μέρος που βαρύνουν τον εργοδότη καταβάλλονται από το δημόσιο και κατά το μέρος που βαρύνουν τον ασφαλισμένο καταβάλλονται από αυτόν, σύμφωνα με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους ασφαλιστικούς φορείς που υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Κοινωνικών

Ασφαλίσεων και των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας για το Ν.Α.Τ. Αυτό ισχύει και για τους μετακλητούς υπαλλήλους της παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν.Δ. 4202/1961 (ΦΕΚ Α' 175). Για τους ασφαλισμένους σε φορείς ασφάλισης αυτοτελώς απασχολούμενων και ανεξάρτητων επαγγελματιών, τα 2/3 της εισφοράς καταβάλλονται από το δημόσιο και το 1/3 από τον ασφαλισμένο.

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για τους μη δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι συνταξιοδοτούνται από το δημόσιο.».

13. Στο άρθρο 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988 «Ασφαλιστική κάλυψη ανασφάλιστων ομάδων, βελτίωση της κοινωνικοασφαλιστικής προστασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 50) ορίσθηκαν τα εξής:

«Άρθρο 33

8. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 85 του ν. 1854/1951 (ΦΕΚ 182), όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

«Προκειμένου για τους μετακλητούς υπαλλήλους τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου καταβάλλει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο».

14. Μετά την σύσταση και συγκρότηση, με την 2/36389/0004/22.6.1999 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β' 1359), επιτροπής με έργο την ολοκλήρωση της κατάρτισης διοικητικής κωδικοποίησης της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και την μετατροπή των συνταξιοδοτικών Κωδίκων του Δημοσίου σε απλή και κατανοητή γλώσσα, στο άρθρο 10 του ν. 2819/2000 «Ίδρυση Εταιρείας "Ολυμπιακό Χωριό 2004 Α.Ε." προστασία Ολυμπιακών Συμβόλων και Σημάτων και άλλες διατάξεις» (Α' 84) ορίσθηκαν τα εξής:

«Άρθρο 10

Ενημέρωση συνταξιοδοτικών κωδίκων

Τα μεταγλωττισμένα κείμενα των συνταξιοδοτικών κωδίκων του Δημοσίου, όπως τα κείμενα αυτά θα διαμορφωθούν από την Επιτροπή που συστάθηκε με την απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών αριθμ. 2/36389/0004/22.6.1999 (ΦΕΚ 1359 Β'), δημοσιεύονται με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών. Ένα (1) μήνα μετά τη δημοσίευση αυτή το μεταγλωττισμένο κείμενο θα ισχύει ως επίσημη απόδοση στη δημοτική του αντίστοιχου κώδικα και θα χρησιμοποιείται από όλα τα κρατικά όργανα και λειτουργούς για την εφαρμογή του δικαίου των

συντάξεων. Σε περίπτωση νοηματικής διαφοράς επικρατεί το αρχικό κείμενο του νόμου που είναι διατυπωμένο στην καθαρεύουσα.».

15. Στο άρθρο μόνο του π.δ. 166/2000 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο, με τον τίτλο «Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων» των διατάξεων που ισχύουν για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων» (Α'153) ορίσθηκαν τα εξής:

«Άρθρο μόνο

Οι διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κατά την έκδοση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων, όπως αυτές αναφέρονται απέναντι από κάθε άρθρο, κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο "Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων" που έχει ως εξής:

...

ΑΡΘΡΟ 85

Αναγνώριση χρόνου δημόσιας υπηρεσίας σε ασφαλιστικούς οργανισμούς

Άρθρο 85 Α.Ν.1854/51,
όπως τροποποιήθηκε με
την παρ. 4 του άρθρου
μόνου Ν.Δ. 3691/57 και
το άρθρο 11 Ν. 955/79
και όπως ισχύει μετά
το άρθρο 4 Ν. 1405/83

1. Δημόσιοι υπάλληλοι, πολιτικοί και στρατιωτικοί, οι οποίοι εξέρχονται για οποιονδήποτε λόγο από την υπηρεσία χωρίς να θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από το δημόσιο, μπορούν να αναγνωρίσουν το χρόνο της δημόσιας υπηρεσίας τους με την ιδιότητα του μονίμου, του εκτάκτου, με σύμβαση ορισμένου ή αορίστου χρόνου ή με ημερομίσθιο ή με ποσοστά ως χρόνο ασφάλισης σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης με καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών, εφόσον ήσαν ασφαλισμένοι στο φορέα αυτόν πριν από την είσοδό τους στη δημόσια υπηρεσία ή ασφαλίσθηκαν μετά τη λύση της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσης, έστω και αν ο χρόνος της υπηρεσίας τους έχει διανυθεί πριν από την έναρξη λειτουργίας του οικείου φορέα.

2. Οι παραπάνω ασφαλιστικές εισφορές κατά το μέρος που βαρύνουν τον εργοδότη καταβάλλονται από το δημόσιο και κατά το μέρος που βαρύνουν τον ασφαλισμένο καταβάλλονται από αυτόν, σύμφωνα με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους ασφαλιστικούς φορείς που υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας για το Ν.Α.Τ. Αυτό ισχύει και για τους μετακλητούς υπαλλήλους της παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν.Δ. 4202/1961. Για τους ασφαλισμένους σε φορείς ασφάλισης αυτοτελώς απασχολούμενων και ανεξαρτήτων επαγγελματιών τα 2/3 της εισφοράς καταβάλλονται από το δημόσιο και το 1/3 από τον ασφαλισμένο. ...».

16. Στο άρθρο 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004 «Αναπροσαρμογή συντάξεων του Δημοσίου και άλλες διατάξεις» (Α' 52) ορίσθηκαν τα εξής:

«Άρθρο 2

Συντάξεις παθόντων από βίαιο συμβάν και τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου

13. Για την αναγνώριση του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας ή υπηρεσίας σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον υπολογισμό της σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Ν.Δ. 4202/1961, απαιτείται η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών του μεν εργοδότη από το Δημόσιο, του δε ασφαλισμένου από τον ίδιο. Η σύνταξη και οι ασφαλιστικές εισφορές στην περίπτωση αυτή υπολογίζονται με βάση τις αποδοχές της θέσης τους, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για την αναγνώριση.».

17. Στο άρθρο 12 του ν. 3554/2007 «Εισοδηματική πολιτική έτους 2007, φορολογικές και άλλες διατάξεις» (Α' 80) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 12

Τα κείμενα των συνταξιοδοτικών Κωδίκων του Δημοσίου, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά, μετά την ενημέρωσή τους με τις μεταγενέστερες αυτών ισχύουσες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, δημοσιεύονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.».

18. Στο άρθρο μόνο του π.δ.169/2007 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο, με τον τίτλο "Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων" των διατάξεων

που ισχύουν για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων» (Α' 210) ορίζονται τα εξής:

«ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

Οι διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κατά την έκδοση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων, όπως αυτές αναφέρονται απέναντι από κάθε άρθρο, κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο "Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων" που έχει ως εξής:

...

ΑΡΘΡΟ 85

Αναγνώριση χρόνου δημόσιας υπηρεσίας σε ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Άρθρο 85 Α.Ν. 1854/51,
όπως τροποποιήθηκε με
την παρ. 4 του άρθρου
μόνου Ν.Δ. 3691/57 και
το άρθρο 11 Ν. 955/79
και όπως ισχύει μετά
το άρθρο 4 Ν. 1405/83

1. Δημόσιοι υπάλληλοι, πολιτικοί και στρατιωτικοί, οι οποίοι εξέρχονται για οποιονδήποτε λόγο από την υπηρεσία χωρίς να θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από το δημόσιο, μπορούν να αναγνωρίσουν το χρόνο της δημόσιας υπηρεσίας τους με την ιδιότητα του μονίμου, του εκτάκτου, με σύμβαση ορισμένου ή αόριστου χρόνου ή με ημερομίσθιο ή με ποσοστά ως χρόνο ασφάλισης σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης με καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών, εφόσον ήσαν ασφαλισμένοι στο φορέα αυτόν πριν από την είσοδο τους στη δημόσια υπηρεσία ή ασφαλίσθηκαν μετά τη λύση της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσης, έστω και αν ο χρόνος της υπηρεσίας τους έχει διανυθεί πριν από την έναρξη λειτουργίας του οικείου φορέα.

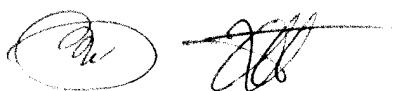
2. Οι παραπάνω ασφαλιστικές εισφορές κατά το μέρος που βαρύνουν τον εργοδότη καταβάλλονται από το δημόσιο και κατά το μέρος που βαρύνουν τον ασφαλισμένο καταβάλλονται από αυτόν, σύμφωνα με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους ασφαλιστικούς φορείς που υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Κοινωνικών

Ασφαλίσεων και των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας για το Ν.Α.Τ. Αυτό ισχύει και για τους μετακλητούς υπαλλήλους της παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν.Δ. 4202/1961. Για τους ασφαλισμένους σε φορείς ασφάλισης αυτοτελώς απασχολούμενων και ανεξάρτητων επαγγελματιών τα 2/3 της εισφοράς καταβάλλονται από το δημόσιο και το 1/3 από τον ασφαλισμένο. ...».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν καθώς και των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος, συνάγονται τα ακόλουθα:

19. Όπως έχει παγίως κριθεί, η αρχή της ισότητας, η οποία καθιερώνεται με το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, αποτελεί συνταγματικό κανόνα που επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες. Ο κανόνας αυτός δεσμεύει τα συντεταγμένα όργανα της πολιτείας και, ειδικότερα, τόσο τον κοινό νομοθέτη κατά την άσκηση του νομοθετικού έργου, όσο και τη Διοίκηση, όταν θεσπίζει κατά νομοθετική εξουσιοδότηση κανονιστική ρύθμιση. Η παραβίαση της συνταγματικής αυτής αρχής ελέγχεται από τα δικαστήρια, ώστε να διασφαλίζεται η πραγμάτωση του κράτους δικαίου και η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας καθενός με ίσους όρους. Κατά το δικαστικό αυτόν έλεγχο, που είναι έλεγχος ορίων και όχι ορθότητας των νομοθετικών επιλογών, αναγνωρίζεται στον κοινό νομοθέτη ή την κατ' εξουσιοδότηση νομοθετούσα Διοίκηση η ευχέρεια να ρυθμίζει με ενιαίο ή με διαφορετικό τρόπο τις ποικίλες προσωπικές ή πραγματικές καταστάσεις και σχέσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες κοινωνικές, οικονομικές, επαγγελματικές ή άλλες συνθήκες, που συνδέονται με καθεμία από τις καταστάσεις ή σχέσεις αυτές, με βάση γενικά και αντικειμενικά κριτήρια που βρίσκονται σε συνάφεια προς το αντικείμενο της ρύθμισης. Πρέπει όμως η επιλεγόμενη ρύθμιση να κινείται μέσα στα όρια που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας, τα οποία αποκλείουν τόσο την εκδήλως άνιση μεταχείριση είτε με τη μορφή της εισαγωγής ενός καθαρά χαριστικού μέτρου ή προνομίου μη συνδεόμενου προς αξιολογικά κριτήρια, είτε με τη μορφή της επιβολής αδικαιολόγητης επιβάρυνσης ή της αφαίρεσης δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται ή

παρέχονται από τον προϋφιστάμενο ή συγχρόνως τιθέμενο γενικότερο κανόνα, όσο και την αυθαίρετη εξομοίωση διαφορετικών καταστάσεων ή την ενιαία μεταχείριση προσώπων που τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες, με βάση όλως τυπικά ή συμπτωματικά ή άσχετα μεταξύ τους κριτήρια (ΟΛΣΤΕ 2396/2004, 2180/2004, 1252 -1253/2003). Η αρχή της ισότητας ισχύει και στο ασφαλιστικό δίκαιο. Έκφασή της είναι η αρχή της ίσης μεταχείρισης των ασφαλισμένων, που δεν επιτρέπει την άνιση μεταχείριση ομοειδών κατηγοριών ασφαλισμένων μέσα στον ίδιο ασφαλιστικό οργανισμό (ΣΤΕ 600/2015, 3294/2011, 3781/2010, 1285/2012). Ο νομοθέτης, δηλαδή, δεσμεύεται και κατά την εκδήλωση της κατ' άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος κρατικής μέριμνας για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων να προβλέπει τη συμμετοχή αυτών με ίσους όρους στο σύστημα παροχών και αντιπαροχών της κοινωνικής ασφάλισης (ΟΛΣΤΕ 1891/2019 σκέψη 30 με παραπομπή σε περαιτέρω νομολογία, 3231/2008, 3923/2010, ΣΤΕ 1285/2012).

20. Κατά το άρθρο 2 του Αστικού Κώδικα, ο νόμος ορίζει για το μέλλον και διατηρεί την ισχύ του, εφόσον άλλος κανόνας δικαίου δεν τον καταργήσει ρητά ή σιωπηρά. Η κατάργηση νόμου επέρχεται με νεότερο νόμο και δύναται να γίνεται ρητά ή σιωπηρά, όταν α) από την έννοια του περιεχομένου του νεότερου νόμου προκύπτει με σαφήνεια ότι σκοπεύει την κατάργηση του προγενέστερου νόμου ή β) το περιεχόμενο του νεότερου νόμου είναι αντίθετο ή ασυμβίβαστο προς αυτό του αρχαιότερου και το διά του προγενέστερου νόμου ρυθμισθέν θέμα ρυθμίζεται αποκλειστικά ή αντίθετα ή άλλως από το νεότερο νόμο.

21. Το δικαίωμα μετακλητών υπαλλήλων να αναγνωρίσουν ως συντάξιμο το χρόνο της υπηρεσίας τους στο Δημόσιο προβλέφθηκε στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961, στην οποία ορίσθηκε, ότι ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι ασφαλιστικών οργανισμών που αναλαμβάνουν υπηρεσία μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου, για την οποία δεν δικαιούνται να ασφαλιστούν σε κάποιον ασφαλιστικό οργανισμό και η οποία δεν τους παρέχει δικαίωμα σύνταξης από το Δημόσιο, δικαιούνται να ζητήσουν να αναγνωρισθεί η εν λόγω υπηρεσία τους ως συντάξιμη από τον ασφαλιστικό οργανισμό, του οποίου ήταν ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι, και ότι το δικαίωμα αυτό ασκείται υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος καταβάλλει στον φορέα

της ασφάλισης την εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου. Στη συνέχεια, στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, το οποίο στην αρχική μορφή του ουδεμία σχετική ρύθμιση περιελάμβανε, ορίσθηκε, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 955/1979, ότι για τους μετακλητούς υπαλλήλους της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961 ισχύει η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου 3 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, σύμφωνα με την οποία οι κρατήσεις, καθ' όσον βαρύνουν τον εργοδότη, καταβάλλονται από το Δημόσιο, ενώ, καθ' όσον βαρύνουν τον ασφαλισμένο, καταβάλλονται από αυτόν. Οι εν λόγω διατάξεις του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 περιελήφθησαν στο άρθρο 85 της κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της νομοθεσίας περί απονομής των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων (Κώδικας πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων), που έγινε με το άρθρο μόνο του π.δ. 1041/1979.

22. Στη συνέχεια, το άρθρο 85 του α.ν. 1854/1951, όπως είχε περιληφθεί ως άρθρο 85 στον προαναφερθέντα Κώδικα, τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 1405/1983 και, υπό τη νέα του μορφή, ορίσθηκε, στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου 85, ότι για τους μετακλητούς υπαλλήλους της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961 (δηλαδή για τους ασφαλισμένους ή συνταξιούχους ασφαλιστικών οργανισμών, που αναλαμβάνουν υπηρεσία δημόσιου μετακλητού υπαλλήλου) ισχύει η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου 85, σύμφωνα με την οποία για την αναγνώριση του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας οι ασφαλιστικές εισφορές κατά το μέρος που βαρύνουν τον εργοδότη καταβάλλονται από το Δημόσιο και κατά το μέρος που βαρύνουν τον ασφαλισμένο καταβάλλονται από αυτόν.

23. Ακολούθως, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 (που είχε περιληφθεί αρχικά ως δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 85 στην δυνάμει του π.δ. 1041/1979 κωδικοποίηση και στη συνέχεια είχε γίνει δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του αυτού άρθρου 85 μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 1405/1983), αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988 και ορίσθηκε ότι προκειμένου για τους μετακλητούς υπαλλήλους, τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου καταβάλλει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο.

24. Κατόπιν συγκροτήθηκε επιτροπή για την ολοκλήρωση της κατάρτισης διοικητικής κωδικοποίησης της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και την μεταγλώττιση των συνταξιοδοτικών Κωδίκων του Δημοσίου, εκδόθηκε δε το π.δ. 166/2000, με το άρθρο μόνο του οποίου κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις που κατά τον χρόνο έκδοσής του ίσχυαν για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων. Εντούτοις, στο άρθρο 85 του εν λόγω Κώδικα του έτους 2000 έχει περιληφθεί, ως δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 (που είχε περιληφθεί ως άρθρο 85 παρ. 3 δεύτερο εδάφιο στην προηγούμενη, δυνάμει του π.δ. 1041/1979, κωδικοποίηση), όπως ακριβώς ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988. Δηλαδή στο άρθρο αυτό δεν γίνεται πλέον λόγος για μετακλητούς υπαλλήλους, γενικά, για τους οποίους τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου καταβάλλει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο, αλλά γίνεται λόγος για τους μετακλητούς υπαλλήλους της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961, για τους οποίους ορίζεται ότι ισχύει η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου 2 του άρθρου 85, σύμφωνα με την οποία για την αναγνώριση του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας οι ασφαλιστικές εισφορές κατά το μέρος που βαρύνουν τον εργοδότη καταβάλλονται από το Δημόσιο και κατά το μέρος που βαρύνουν τον ασφαλισμένο καταβάλλονται από αυτόν.

25. Στη συνέχεια, με την παράγραφο 13 του άρθρου 2 του ν. 3234/2004, επιβεβαιώθηκε ουσιαστικά η ρύθμιση του άρθρου 85 παρ. 2 δεύτερο εδάφιο του π.δ. 166/2000 και ορίσθηκε ότι για την αναγνώριση του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας ή υπηρεσίας σε ν.π.δ.δ. και τον υπολογισμό της σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961, απαιτείται η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών του μεν εργοδότη από το Δημόσιο, του δε ασφαλισμένου από τον ίδιο.

26. Ακολούθησε ο ν. 3554/2007, με το άρθρο 12 του οποίου ορίστηκε ότι τα κείμενα των συνταξιοδοτικών Κωδίκων του Δημοσίου, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά μετά την ενημέρωσή τους με τις μεταγενέστερες αυτών ισχύουσες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, δημοσιεύονται με προεδρικά διατάγματα, τέλος, δε εκδόθηκε το π.δ. 169/2007, με το άρθρο μόνο του οποίου κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις που κατά τον χρόνο έκδοσής του ίσχυαν για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων. Στην

παράγραφο 2 του άρθρου 85 του εν λόγω Κώδικα ορίζεται ότι για τους μετακλητούς υπαλλήλους της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961 ισχύει η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου 85, σύμφωνα με την οποία για την αναγνώριση του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας οι ασφαλιστικές εισφορές κατά το μέρος που βαρύνουν τον εργοδότη καταβάλλονται από το Δημόσιο και κατά το μέρος που βαρύνουν τον ασφαλισμένο καταβάλλονται από αυτόν.

27. Κατόπιν των ανωτέρω, γεννάται ο προβληματισμός αν η διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 εξακολουθεί να ισχύει, όπως είχε αντικατασταθεί με την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988, αναφερόμενη, δηλαδή, σε μετακλητούς υπαλλήλους γενικά (και όχι στους μετακλητούς υπαλλήλους της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961), για τους οποίους τις ασφαλιστικές εισφορές, εργοδότη και εργαζομένου, καταβάλλει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο, ή αν ισχύει η ρύθμιση του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, όπως κωδικοποιήθηκε ως άρθρο 85 στον συνταξιοδοτικό Κώδικα του έτους 2000 (π.δ. 166/2000) επιβεβαιώθηκε με την παράγραφο 13 του άρθρου 2 του ν. 3234/2004 και επαναλήφθηκε στον συνταξιοδοτικό Κώδικα του έτους 2007 (π.δ. 169/2007), αναφερόμενη δηλαδή στους μετακλητούς υπαλλήλους της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961, για την αναγνώριση του χρόνου υπηρεσίας των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές του μεν εργοδότη καταβάλλονται από το Δημόσιο, του δε ασφαλισμένου από τον ίδιο. Από την απάντηση στον προβληματισμό αυτό εξαρτάται η απάντηση στο τεθέν ερώτημα, δεδομένου ότι κατά γενική αρχή του δικαίου της κοινωνικής ασφάλισης, καμπτόμενη μόνο σε περίπτωση ρητής για το αντίθετο διάταξης του νόμου, το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κρίνεται με βάση το νομοθετικό καθεστώς που ισχύει κατά τον χρόνο επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου (Γνωμ.Ν.Σ.Κ. 102/2018).

28. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας που απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος Γεώργιο Κανελλόπουλο, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ., και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Ευαγγελία Σκαλτσά, Βασίλειο Κορκίζογλου, Νικόλαο Καραγιώργη, Μαρία Σπάσου και Αναστασία Ζαφειριάδου (ψηφοί 6), στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν πρόκειται απλώς

για δύο ανεξάρτητες μεταξύ τους διατάξεις, που ρυθμίζουν το ίδιο θέμα, ώστε να τίθεται ο προβληματισμός για το ποιά από τις δύο υπερισχύει της άλλης. Πρόκειται για δύο διαφορετικές μορφές της ίδιας διάταξης, του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν.1854/1951, που ίσχυαν στην πορεία του χρόνου. Από αυτές, η πρώτη αντικατέστησε, δυνάμει του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, την διάταξη όπως ίσχυε μετά το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 1405/1983. Όμως, στη συνέχεια, η διάταξη του εν λόγω εδαφίου αφενός μεν συμπεριελήφθη, με τη μορφή που είχε πριν την αντικατάσταση με το άρθρο 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, στις μεταγενέστερες δύο κωδικοποιήσεις των ισχυσσών και νυν ισχυουσών διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας (π.δ. 166/2000 και π.δ. 169/2007 αντίστοιχα), αφετέρου δε ενδιαμέσως επιβεβαιώθηκε και με αυτοτελή ρύθμιση νόμου (άρθρο 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004) νεώτερου εκείνου που επέφερε την εν λόγω αντικατάσταση.

29. Και αν ακόμη γινόταν δεκτό, ότι, όταν έγινε η κωδικοποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας με το π.δ. 166/2000, η διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 εξακολούθησε να ισχύει, όπως είχε αντικατασταθεί με την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988, με το σκεπτικό ότι η εξουσιοδότηση, βάσει της οποίας έγινε η κωδικοποίηση αυτή, αφορούσε διοικητική κωδικοποίηση και, συνεπώς, δεν μπορούσε να επαναφέρει αντικατασταθείσα ρύθμιση, στη συνέχεια, με την διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 2 του ν. 3234/2004, που εκδόθηκε μετά την κωδικοποίηση αυτή, ορίσθηκε και πάλι ότι για την αναγνώριση του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας ή υπηρεσίας σε ν.π.δ.δ. και τον υπολογισμό της σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961, δηλαδή για τους ασφαλισμένους ή συνταξιούχους ασφαλιστικών οργανισμών που αναλαμβάνουν υπηρεσία μετακλητού υπαλλήλου, απαιτείται η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών του μεν εργοδότη από το Δημόσιο, του δε ασφαλισμένου από τον ίδιο. Συνεπώς, ορθά η ρύθμιση αυτή συμπεριελήφθη στην επακολουθήσασα κωδικοποίηση (π.δ. 169/2007), η οποία έγινε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 12 του ν. 3554/2007, που ορίζει ότι με προεδρικό διάταγμα δημοσιεύονται τα κείμενα των συνταξιοδοτικών Κωδίκων του Δημοσίου, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά, μετά την

ενημέρωσή τους με τις μεταγενέστερες αυτών διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας.

30. Με τα ανωτέρω δεδομένα, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 ισχύει σήμερα, όπως είχε πριν από την αντικατάστασή του με την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988 και όπως έχει συμπεριληφθεί στον ισχύοντα συνταξιοδοτικό Κώδικα (π.δ. 169/2007), κατά νομική και λογική δε συνέπεια, η διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988, που είχε ως μοναδικό αντικείμενο την αντικατάσταση του εδαφίου αυτού, έχει καταργηθεί σιωπηρά, δεδομένου ότι το αντικατασταθέν με αυτήν συγκεκριμένο εδάφιο με μία μόνο μορφή μπορεί να ισχύει.

31. Συνεπώς, όπως και πριν από τον ν. 1759/1988, σύμφωνα με την ισχύουσα σήμερα συνταξιοδοτική νομοθεσία, δικαίωμα αναγνώρισης της υπηρεσίας τους ως μετακλητών υπαλλήλων έχουν οι μετακλητοί υπάλληλοι της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961, δηλαδή οι μετακλητοί υπάλληλοι οι οποίοι ήσαν ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι ασφαλιστικών οργανισμών.

32. Όμως, με βάση την αρχή της ισότητας, έκφανση της οποίας είναι η αρχή της ίσης μεταχείρισης ομοειδών κατηγοριών ασφαλισμένων στον ίδιο ασφαλιστικό φορέα, που, όπως προαναφέρθηκε, δεσμεύει τον νομοθέτη κατά την εκδήλωση της κατ' άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος κρατικής μέριμνας για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, όπως συμπεριελήφθη στον ισχύοντα συνταξιοδοτικό Κώδικα και ισχύει, εφαρμόζεται αναλόγως και για τους λοιπούς μετακλητούς υπαλλήλους, δηλαδή και για εκείνους που δεν ήσαν ασφαλισμένοι ούτε συνταξιούχοι ασφαλιστικών οργανισμών, όταν αναλάμβαναν τέτοια υπηρεσία, διότι, διαφορετικά, οι τελευταίοι, ελλείψει άλλης ειδικής γι' αυτούς διάταξης, δεν θα μπορούσαν να αναγνωρίσουν τον χρόνο υπηρεσίας τους ως μετακλητών υπαλλήλων. Τούτο δε, παρ' όλον ότι οι εν λόγω μετακλητοί υπάλληλοι αναλαμβάνουν, όπως και οι ήδη ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι συνάδελφοί τους υπηρεσία μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου και παρέχουν ομοίως την υπηρεσία αυτή υπό τις αυτές πραγματικές συνθήκες.

Πράγματι, τα δεδομένα αυτά καλούν προς ερμηνεία της διάταξης του ως άνω άρθρου 85 παρ. 2 εδάφιο δεύτερο, το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος, σε συνάφεια και με την παράγραφο 1 του ερμηνευόμενου άρθρου. Η τελευταία, ως προβλέπуща την αναγνώριση του χρόνου υπηρεσίας ως χρόνου ασφάλισης, ακόμη και για όσους εκ των δικαιουμένων ασφαλίστηκαν μετά τη λύση της δημοσιοϋπαλληλικής τους σχέσης, αποτελεί την κατά νόμο προϋπόθεση της κατά την παράγραφο 2 του ερμηνευόμενου άρθρου κατανομής των ασφαλιστικών εισφορών μεταξύ εργοδότη και ασφαλισμένου που ισχύει και στην περίπτωση των μετακλητών του άρθρου 9 παρ. 3 ν.δ. 4202/1961. Εκ του συνδυασμού των παραγράφων 1 και 2 του ανωτέρω άρθρου 85 επιβάλλεται να γίνει δεκτό, ότι στους μετακλητούς υπαλλήλους του άρθρου 9 παρ. 3 ν.δ. 4202/1961 περιλαμβάνονται και οι μη ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι, τοσούτο μάλλον καθόσον με την παράγραφο 1 του άρθρου 85, που εφαρμόζεται και στους αναλαβόντες υπηρεσία μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου, παρέχεται η δυνατότητα αναγνώρισης του επίμαχου χρόνου δημόσιας υπηρεσίας ως χρόνου ασφάλισης, ακόμη και αν οι ενδιαφερόμενοι ασφαλίστηκαν μετά τη λύση της δημοσιοϋπαλληλικής τους σχέσης, δηλ. ακόμη και αν δεν ήσαν ασφαλισμένοι (πολλώ μάλλον και συνταξιούχοι) καθ' όν χρόνο ανέλαβαν υπηρεσία ως μετακλητοί.

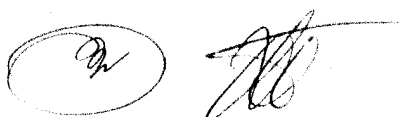
Κατά συνέπεια, παρέχεται στους κατά την ανάληψη υπηρεσίας μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου μη ασφαλισμένους ή συνταξιούχους, που αποτελούν ομοειδή κατηγορία εργαζομένων με εκείνη των κατά την ανάληψη υπηρεσίας μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου ασφαλισμένων ή συνταξιούχων, το δικαίωμα να αναγνωρίσουν, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις, ασφαλιστέο τον χρόνο υπηρεσίας τους ως μετακλητών υπαλλήλων, όπως προβλέπεται και για τους λοιπούς μετακλητούς υπαλλήλους, με τους οποίους παρέχουν εργασία υπό τις αυτές ή όμοιες συνθήκες, δικαίωμα το οποίο, αδικαιολόγητα και χωρίς τη συνδρομή λόγων γενικότερου συμφέροντος, από ουδεμία ισχύουσα διάταξη τους παρέχεται. Αντίθετη άποψη θα οδηγούσε σε αδικαιολόγητη διαφοροποίηση των μετακλητών υπαλλήλων, θα εισήγαγε διάκριση μεταξύ αυτών και θα αντέκειτο στην αρχή της ίσης μεταχείρισης ομοειδών κατηγοριών ασφαλισμένων μέσα στον ίδιο ασφαλιστικό οργανισμό.

33. Και ναι μεν κατ' αρχήν οι κοινωνικοασφαλιστικές, εν γένει, διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται στενά (ΟΛΝΣΚ 274/2015, 141/1992, ΝΣΚ 310/2011),

δεν επιτρέπεται δε με διασταλτική ερμηνεία ή ανάλογη εφαρμογή τούτων να διευρύνεται ο κύκλος των δικαιούχων σύνταξης προσώπων ή να καθίστανται ευνοϊκότερες οι προϋποθέσεις αναγνώρισης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος που προβλέπονται από αυτές, όπως, επίσης, στενά ερμηνευτές είναι και οι διατάξεις που εισάγουν ειδικό ευμενές ασφαλιστικό καθεστώς για συγκεκριμένη κατηγορία εργαζομένων (ΣτΕ 5033/1997, 1452/1994, 3067/1992, 1448/1991, 636/1991, 202/1991, 2033/1990, 1507/1984, ΝΣΚ 233/2017, 258/2010, 711/2001, 617/1991, ΕΛΣ 1533/1995 δημ. στη ΝΟΜΟΣ). Εντούτοις, δεκτού γενομένου ότι κατ' εφαρμογήν των προπαρατεθεισών συνταγματικών περί ισότητας στο κοινωνικοασφαλιστικό δίκαιο διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1 και 22 παρ. 5 του Συντάγματος επιβάλλεται η αναλογική ερμηνεία και εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 85 παρ. 2 εδάφιο δεύτερο του α.ν. 1854/1951, όπως συμπεριελήφθη στον ισχύοντα συνταξιοδοτικό Κώδικα και ισχύει και του άρθρου 9 παρ. 3 ν.δ. 4202/1961 στο οποίο παραπέμπει, κατά τρόπον ώστε στο πεδίο εφαρμογής της να περιλαμβάνονται και οι μη ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι αναλαμβάντες υπηρεσία μετακλητού υπαλλήλου, δεν υπάρχει έδαφος εφαρμογής της γενικής αρχής της στενής ερμηνείας και/ή απαγόρευσης της αναλογικής ή διασταλτικής ερμηνείας των προνομιακών διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας (πρβλ. Α. Στεργίου Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης 3^η έκδοση σελ. 437).

Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται, σύμφωνα με τις αρχές της επιείκειας προς τον ασφαλισμένο και της χρηστής διοίκησης, οι οποίες επιβάλλουν την ερμηνεία των διατάξεων που διέπουν την κοινωνική ασφάλιση, κατά τρόπο που να ευνοεί το αδύνατο μέρος, δηλαδή τον ασφαλισμένο (ΟΛΝΣΚ 19/2019).

34. Εξάλλου, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988 εξακολουθεί να ισχύει μόνο για εκείνους τους μετακλητούς υπαλλήλους τους οποίους δεν αφορά η, κατά τα ανωτέρω, ισχύουσα διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, δηλαδή για τους μετακλητούς υπαλλήλους οι οποίοι δεν ήσαν ήδη ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι ασφαλιστικών οργανισμών όταν ανέλαβαν υπηρεσία μετακλητού υπαλλήλου. Και τούτο, διότι με την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988 δεν θεσπίστηκε αυτοτελής ρύθμιση, αλλά αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του

άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, το οποίο, σύμφωνα με όσα έγιναν ανωτέρω δεκτά, σήμερα ισχύει όπως είχε πριν από την εν λόγω αντικατάστασή του.

35. Με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης ομοειδών κατηγοριών ασφαλισμένων μέσα στον ίδιο ασφαλιστικό οργανισμό πρέπει, επίσης, να γίνει δεκτό ότι, όσον αφορά στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, για όλους τους μετακλητούς υπαλλήλους ισχύει ό,τι προβλέπει η ως άνω διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, δηλαδή οι ασφαλιστικές εισφορές κατά το μέρος που βαρύνουν τον εργοδότη καταβάλλονται από το Δημόσιο και κατά το μέρος που βαρύνουν τον ασφαλισμένο καταβάλλονται από αυτόν.

36. Αντίθετη άποψη σύμφωνα με την οποία η ευμενής διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 1759/1988, εξακολουθεί να ισχύει μόνον για όσους μετακλητούς υπαλλήλους δεν ήταν ασφαλισμένοι ούτε συνταξιούχοι, όταν αναλάμβαναν υπηρεσία ως μετακλητοί, επίσης, οδηγεί σε αδικαιολόγητη και χωρίς τη συνδρομή λόγων γενικότερου συμφέροντος διαφοροποίηση των μετακλητών υπαλλήλων, εισάγει διάκριση μεταξύ αυτών και αντίκειται στην αρχή της ίσης μεταχείρισης ομοειδών κατηγοριών ασφαλισμένων μέσα στον ίδιο ασφαλιστικό οργανισμό.

37. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω κατά τη γνώμη αυτή, η αναγνώριση στο πρώην Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. ως ασφαλιστέου του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας μετακλητής υπαλλήλου, η οποία δεν θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα από το Δημόσιο, αλλά επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί από το πρώην Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. (ήδη Ε.Φ.Κ.Α.), στο οποίο θεμελιώνει τέτοιο δικαίωμα, πρέπει να γίνει με βάση τη διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, όπως έχει κωδικοποιηθεί ως άρθρο 85 στην ισχύουσα κωδικοποίηση με τον τίτλο «Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων», που εχώρησε με το π.δ. 169/2007 και προβλέπει για την εν λόγω αναγνώριση ως ασφαλιστέου του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας, τον επιμερισμό των εισφορών μεταξύ του εργοδότη – Δημοσίου και του εργαζόμενου – μετακλητού υπαλλήλου.

38. Κατά τη γνώμη όμως της μειοψηφίας, που απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Ασημίνα Ροδοκάλη, Ευσταθία Τσαούση, Χαράλαμπο Μπρισκόλα και Περικλή Αγγέλου (ψήφοι 4), επισημαίνεται, κατ'

αρχήν, ως προς το τιθέμενο νομικό ζήτημα, ότι οι αρχικές διατάξεις του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου μόνου παρ. 4 του ν.δ. 3691/1957 και των άρθρων 11 του ν. 955/1979 και 4 του ν. 1405/1983, μεταφέρθηκαν στο άρθρο 85 του π.δ. 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων), όπως ισχύει σήμερα και προβλέπουν τη δυνατότητα αναγνώρισης σε δημοσίου υπαλλήλους και στρατιωτικούς, του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας τους σε πρώην ασφαλιστικούς οργανισμούς, με καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών, στις περιπτώσεις που εξέρχονται από την υπηρεσία για οποιονδήποτε λόγο, χωρίς να θεμελιώνουν από το δημόσιο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

39. Στις εν λόγω διατάξεις, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ο επιμερισμός των ασφαλιστικών εισφορών με καταβολή τους από το δημόσιο, κατά το μέρος που βαρύνουν τον εργοδότη και από τον ασφαλισμένο, κατά το μέρος που αφορούν τον τελευταίο, κατόπιν έκδοσης Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων των αρμοδίων κατά περίπτωση Υπουργών, ενώ επίσης ρητά ορίζεται σε αυτές ότι τα ανωτέρω ισχύουν και για τους μετακλητούς υπαλλήλους της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961.

40. Με την διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, είχε αντικατασταθεί το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, οριζομένου ότι: «*Προκειμένου για τους μετακλητούς υπαλλήλους τις ασφαλιστικές εισφορές καταβάλλει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο*», χωρίς ωστόσο η εν λόγω τροποποίηση να μεταφερθεί και συμπεριληφθεί στο άρθρο 85 του π.δ. 169/2007, το οποίο ως εκ τούτου εξακολουθεί να ισχύει σήμερα με την μορφή που είχε προσλάβει με τις προγενέστερες του ανωτέρω άρθρου τροποποιήσεις του, ήτοι με εκείνες που του είχαν επιφέρει τα άρθρα μόνο παρ. 4 του ν.δ. 3691/1957, 11 του ν. 955/1979 και 4 του ν. 1405/1983, που είναι οι μόνες που μεταφέρθηκαν στο άρθρο 85 του κωδικοποιητικού π.δ. και οι οποίες προέβλεπαν και στις περιπτώσεις των μετακλητών υπαλλήλων, τον επιμερισμό εισφορών εργοδότη και ασφαλισμένου και όχι την εξ ολοκλήρου καταβολή τους από το Δημόσιο στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όπως προβλέπει η μη ενταχθείσα στην κωδικοποίηση ως άνω διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988.

41. Συνεπώς το ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι εάν μία ισχύουσα διάταξη, που δεν περιλήφθηκε στην κωδικοποίηση των διατάξεων του

συγκεκριμένου θεματικού αντικειμένου, δύναται ή όχι, εκ μόνου του λόγου αυτού, να θεωρηθεί ως καταργηθείσα.

42. Ως γνωστόν, η κωδικοποίηση αποσκοπεί στον περιορισμό της πολυνομίας, καθώς επίσης και στην επικαιροποίηση και αποκάθαρση της υφιστάμενης νομοθεσίας, έτσι ώστε, οι εντασσόμενοι στο ενιαίο (κωδικοποιημένο) κείμενο κανόνες, να είναι ορθοί, λειτουργικοί και περισσότερο εύληπτοι και προσιτοί.

43. Ο βαθμός επέμβασης της κωδικοποίησης στο κωδικοποιούμενο κείμενο, προσδιορίζεται από την οικεία νομοθετική διάταξη που της αναθέτει τη σχετική αρμοδιότητα. Συνεπώς, εάν η εξουσιοδοτική διάταξη δεν παρέχει την δυνατότητα αναμόρφωσης του δικαίου (λ.χ. δεν ορίζει ρητά ότι επιτρέπεται η κατάργηση διατάξεων που κρίνονται ατελέσφορες για την επίτευξη πρακτικών αποτελεσμάτων, η απάλειψη διατάξεων που έχουν καταργηθεί σιωπηρώς, η αναδιατύπωση διατάξεων χάριν απλουστεύσεως ή άρσεως ερμηνευτικών αμφιβολιών ή συσχετισμού προς παρεμφερείς διατάξεις, καθώς και κάθε άλλη μεταβολή απαραίτητη για την ενότητα της ρύθμισης – και τέτοιας υφής ήταν π.χ. η εξουσιοδοτική για την σύνταξη Κωδίκων *“περιβάλλοντος χωροταξίας και πολεοδομίας”* και *“Δημοσίων Έργων”* διάταξη των παραγράφων 3 και 4 αντίστοιχα του άρθρου 26 του ν. 2508/1997, ad hoc απόφ. 366/2011 Ε.Α. ΣΤΕ) δεν είναι δυνατή η οποιασδήποτε μορφής παρέμβαση στις κωδικοποιούμενες διατάξεις.

44. Η κωδικοποίηση μπορεί να γίνει και με ειδική διοικητική πράξη - υπουργική απόφαση ή προεδρικό διάταγμα (ΣΤΕ 1775-76/2010). Με αυτή, αν η εξουσιοδοτική διάταξη δεν αφορά ειδικώς και αναμόρφωση δικαίου, δεν είναι δυνατή η κατάργηση των κωδικοποιούμενων διατάξεων, διότι πρωτίστως δεν είναι συνταγματικά ανεκτή η κατάργηση διάταξης τυπικού νόμου με υπουργική απόφαση ή προεδρικό διάταγμα, εκτός, βεβαίως, εάν ο ίδιος ο νομοθέτης στην εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση του προεδρικού τούτου διατάγματος ορίζει διαφορετικά.

45. Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη μορφή κωδικοποίησης από τη φύση της έχει περιορισμένες δυνατότητες αφού συνίσταται, κατά βάση, σε απλή συγκέντρωση των ισχυουσών σχετικών διατάξεων και ενδεχομένως θεματική ταξινόμησή τους, χωρίς δυνατότητα παρεμβάσεων στα νομοθετικά κείμενα, ώστε να διευκρινισθεί η έννοια ασαφών διατάξεων και να εναρμονισθούν

εκείνες που εμφανίζονται αντιφατικές. Τέτοιες επεμβάσεις σε τυπικούς νόμους είναι δυνατές με την κατ' άρθρο 76 παρ. 6 και 7 του Συντάγματος "νομοθετική κωδικοποίηση", η οποία υπόκειται σε κύρωση από τη Βουλή και αποκτά πρωτογενώς τυπική ισχύ νόμου.

46. Εξάλλου και όπως προεκτέθηκε, η κωδικοποίηση αφορά ισχύουσες διατάξεις. Τούτο, επομένως, σημαίνει ότι τυχόν καταργηθείσες, ρητώς ή σιωπηρώς, θα πρέπει να απαλείφονται. Αν μία διάταξη δεν περιλαμβάνεται στην κωδικοποίηση διότι έχει καταργηθεί σιωπηρώς, αυτό αναφέρεται ρητά στην αιτιολογική έκθεση του Κώδικα. Η σχετική απόφαση (περί της διαγραφής) αποτελεί προϊόν λεπτής ερμηνευτικής επεξεργασίας. Η απάλειψη είναι ευχερής, όταν υπάρχει ρητή διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης ή σχετική απόφαση του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, όταν αυτό ασκεί την αρμοδιότητα του άρθρου 100 παρ. 1 περ. στ' του Συντάγματος για την άρση της αμφισβήτησης περί της ουσιαστικής αντισυνταγματικότητας διάταξης τυπικού νόμου. Αντιθέτως, είναι δυσχερέστερη, όταν πρόκειται περί σιωπηρής κατάργησης, όπως όταν, με νεώτερη διάταξη, ρυθμίζεται ακριβώς το ίδιο αντικείμενο ή γενικότερα το ρυθμιστικό πεδίο της μεταγενέστερης καλύπτει απολύτως την προγενέστερη ρύθμιση, ενόψει του ερμηνευτικού κανόνα ότι δεν μπορούν να συνισχύουν δύο διατάξεις για το ίδιο αντικείμενο και της αρχής ότι μεταγενέστερος νόμος καταργεί προγενέστερο (βλ. σχετικώς τα αναφερόμενα στις αιτιολογικές εκθέσεις των διαδοχικά ισχυσάντων για την Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης νόμων και πιο συγκεκριμένα των άρθρων 2 και 3 του ν. 3133/2003, 4 του ν. 4606/2019 και 65 του ν. 4622/2019, καθώς επίσης και στα δύο Εγχειρίδια Οδηγιών για την Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης που εκδόθηκαν το μεν πρώτο, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 5 του ν. 3133/2003, το δε δεύτερο, κατ' εφαρμογή του ίδιου άρθρου και της αυτής παραγράφου του ν. 4606/2019 – για τον εντελώς πρόσφατο ν. 4622/2019 για το Επιτελικό Κράτος κ.λ.π., δεν έχει μέχρι σήμερα εκδοθεί ανάλογο εγχειρίδιο).

47. Έχει δε γίνει νομολογιακά δεκτό (ΣτΕ 1775-6/2010) ότι και η κωδικοποίηση διατάξεων κωδίκων, μπορεί να πραγματοποιηθεί με ειδική διοικητική πράξη (προεδρικό διάταγμα ή υπουργική απόφαση) αρκεί η έκδοση αυτής να προβλέπεται σε εξουσιοδότηση τυπικού νόμου, χωρίς η διαδικασία αυτή να

αντίκειται στις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος.

48. Περαιτέρω έχει γίνει δεκτό (ΣτΕ 2229/1981), ότι όπου επιτράπηκε η με διάταγμα απλή κωδικοποίηση ισχυουσών επί ενός θεματικού αντικειμένου διατάξεων, προς διευκόλυνση των ενδιαφερομένων επί της ισχύουσας, σε σχέση με το αντικείμενο τούτο, νομοθεσίας, χωρίς όμως τη δυνατότητα κατ' ουσία τροποποίησης τούτων ή θέσπισης νέων, τότε οι κωδικοποιηθείσες διατάξεις διατηρούν την ισχύ που έχουν αποκτήσει και κάθε αμφισβήτηση αναφορικά με την ερμηνεία και εφαρμογή τούτων λύνεται με αναδρομή στους νόμους που τις περιέχουν. Ειδικότερα, ισχύουσες διατάξεις, που δεν περιλήφθηκαν στην κωδικοποίηση αυτή, δεν δύνανται να θεωρηθούν εκ μόνου του λόγου τούτου, ως καταργηθείσες, όπως, άλλωστε, καταργηθείσες διατάξεις δεν δύνανται να αποκτήσουν ισχύ εκ του λόγου ότι περιλήφθηκαν στην εν λόγω κωδικοποίηση.

49. Στην προκείμενη περίπτωση, με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 12 του ν. 3554/2007, επιτράπηκε με προεδρικά διατάγματα, εκδιδόμενα κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, η δημοσίευση των κειμένων των συνταξιοδοτικών Κωδίκων του Δημοσίου, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά, μετά την ενημέρωσή τους με τις μεταγενέστερες αυτών ισχύουσες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας τούτου.

50. Συνεπώς με το ως άνω άρθρο, παρασχέθηκε παραδεκτά με τυπικό νόμο (ΣτΕ 1775-6/2010) η εξουσιοδότηση για την κωδικοποίηση με προεδρικό διάταγμα, αποκλειστικά και μόνο του κειμένου του ισχύοντος τότε συνταξιοδοτικού Κώδικα του Δημοσίου, ήτοι του π.δ. 166/2000 (Α' 210), όπως το κείμενο αυτό είχε διαμορφωθεί μετά την ενημέρωσή του με τις μεταγενεστέρως τούτου θεσπισθείσες και ισχύουσες διατάξεις. Δηλαδή επρόκειτο περί απλής κωδικοποίησης της ισχύουσας συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτή είχε ήδη κωδικοποιηθεί σε ενιαίο κείμενο με το π.δ. 166/2000 υπό τον τίτλο *“Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων”*, χωρίς πάντως να καταλείπεται η ευχέρεια τροποποίησης αυτής ή θέσπισης νέων διατάξεων.

51. Εξάλλου, και με το άρθρο μόνο του κωδικοποιητικού π.δ. 169/2007, διευκρινίσθηκε ότι αντικείμενο αυτής της κωδικοποίησης θα είναι οι διατάξεις

που κατά τον χρόνο έκδοσής του ίσχυαν για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων, όπως αυτές αναφέρονται απέναντι από κάθε άρθρο.

52. Ωστόσο, προφανώς εκ παραδρομής, κατά την πιο πάνω κωδικοποίηση, ως ισχύουσα νομοθεσία, εκλήφθηκε εκείνη που είχε ενταχθεί στο άρθρο 85 του π.δ. 166/2000, στο οποίο, όμως, δεν είχαν αποτυπωθεί όλες οι συμπληρώσεις και τροποποιήσεις που είχε υποστεί το άρθρο 85 του α.ν. 1854/1951 (το οποίο και απασχολεί την ερωτώσα υπηρεσία) και ίσχυαν τότε, παρά μόνον εκείνες του άρθρου μόνου παρ. 4 του ν.δ. 3691/1957 και των άρθρων 11 του ν. 955/1979 και 4 του ν. 1405/1983.

53. Όμως, το τελευταίο αυτό άρθρο (85 του α.ν. 1854/1951), κατά τον χρόνο που εντάχθηκε στην ανωτέρω κωδικοποίηση (του π.δ. 166/2000), είχε υποστεί και άλλη τροποποίηση το έτος 1988, με το ν. 1759/1988, στην παράγραφο 8 του άρθρου 33 του οποίου οριζόταν ότι προκειμένου για τους μετακλητούς υπαλλήλους τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου καταβάλλει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο.

54. Επίσης με την θεσπισθείσα μετά την έκδοση του κωδικοποιητικού π.δ. 166/2000 και πριν την έκδοση του π.δ. 169/2007 διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 2 του ν. 3234/2004, και χωρίς να γίνεται ρητή τροποποίηση του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 (όπως αντιθέτως είχε γίνει με την προεκτεθείσα διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988) ορίσθηκε ότι για την αναγνώριση του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας ή υπηρεσίας σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον υπολογισμό της σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Ν.Δ. 4202/1961, απαιτείται η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών του μεν εργοδότη από το Δημόσιο, του δε ασφαλισμένου από τον ίδιο. Η σύνταξη και οι ασφαλιστικές εισφορές στην περίπτωση αυτή υπολογίζονται με βάση τις αποδοχές της θέσης τους, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για την αναγνώριση.

55. Η δε διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961 στην οποία γίνεται η παραπομπή, ορίζει ότι ασφαλισμένος ή συνταξιούχος ασφαλιστικών οργανισμών που αναλαμβάνει υπηρεσία μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου, για την οποία δεν δικαιούται να ασφαλισθεί σε κάποιον ασφαλιστικό οργανισμό και η οποία δεν του παρέχει δικαίωμα σύνταξης από το δημόσιο ταμείο, δικαιούται να ζητήσει να λογισθεί η υπηρεσία του αυτή ως συντάξιμη στον ασφαλιστικό οργανισμό στον οποίο ήταν ασφαλισμένος ή

συνταξιούχος, καθώς και ότι το δικαίωμα αυτό ασκείται υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος θα καταβάλει στον φορέα της ασφάλισης την εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου, η οποία θα καταβαλλόταν εάν αυτός απασχολούταν σε ασφαλιστικό επάγγελμα κατά τον χρόνο της υπηρεσίας του στο Δημόσιο και με βάση τις αποδοχές που ίσχυαν κατά τον χρόνο της υποβολής της αίτησής του.

56. Κατ' αρχήν, η πρώτη εκ των ως άνω διατάξεων (του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988), έπρεπε να συμπεριληφθεί ως "ισχύουσα νομοθεσία" στην κωδικοποίηση που είχε πραγματοποιηθεί με το π.δ. 166/2000, η οποία είχε αποτελέσει και την βάση της νεώτερης κωδικοποίησης στην οποία προέβη το κωδικοποιητικό π.δ.169/2007, καθόσον δεν προκύπτει ούτε ρητή, αλλ' ούτε και σιωπηρή κατάργησή της από μεταγενέστερη αυτής διάταξη, που να ίσχυσε μέχρι την πραγματοποίηση της κωδικοποίησης αυτής (ήτοι έως την έκδοση του π.δ.166/2000).

57. Τούτο δε, διότι, με την εξουσιοδοτική (για την έκδοση του π.δ. 166/2000) διάταξη του άρθρου 10 του ν. 2819/2000, είχε παρασχεθεί η εξουσιοδότηση για διενέργεια "απλής" κωδικοποίησης με προεδρικό διάταγμα, εκδιδόμενο μετά από πρόταση του Υπουργού των Οικονομικών, και πιο συγκεκριμένα η δημοσίευση μεταγλωττισμένου του κειμένου του τότε ισχύοντος π.δ. 1041/1979 Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (δηλαδή μετατροπή του σε απλή και κατανοητή γλώσσα – βλ. άρθρο 4 της Υ.Α. 2/36389/004/22-6-1999 που καθόριζε ως έργο της Επιτροπής που είχε συσταθεί για τον σκοπό αυτό: α) την ολοκλήρωση της κατάρτισης "διοικητικής" κωδικοποίησης της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και β) την μετατροπή των συνταξιοδοτικών κωδίκων του Δημοσίου σε απλή και κατανοητή γλώσσα).

58. Συνεπώς, η κωδικοποίηση του π.δ.166/2000, είχε σαφέστατα, με βάση την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 10 του ν. 2819/2000 που την επέβαλε, τη μορφή της απλής κωδικοποίησης της τότε ισχύουσας συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, χωρίς πάντως να καταλείπεται η ευχέρεια τροποποίησης αυτής ή θέσπισης νέων διατάξεων και ιδίως η απάλειψη ισχυουσών (μη καταργηθεισών, ρητώς ή σιωπηρώς, διατάξεων, με τυχόν μεταγενεστερές εκδοθείσες όμοιες) και τέτοια (μη καταργηθείσα ρητώς ή σιωπηρώς έως το έτος 2000 που πραγματοποιήθηκε η κωδικοποίηση αυτή) ετύγχανε, κατά τα προεκτεθέντα, η διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 33

του ν. 1759/1988, που ρητά τροποποιούσε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, η οποία, για τον λόγο αυτό, έπρεπε να θεωρηθεί ως ισχύουσα, ανεξαρτήτως του εάν δεν έχει περιληφθεί στην κωδικοποίηση στην οποία προέβη το πιο πάνω προεδρικό διάταγμα (πρβλ. ΣτΕ 2229/1981).

59. Άλλωστε, οι καταργηθείσες διατάξεις, με μεταγενέστερα του α.ν. 1854/1951 νομοθετήματα, απαριθμούνταν στα άρθρα 104 έως 105 του π.δ. 166/2000 και σε αυτές δεν εντασσόταν η ως άνω διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988.

60. Ούτε, εξάλλου, μπορεί να υποστηριχθεί η, επιστηριζόμενη στην στενή (γραμματική) ερμηνεία της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 12 του ν. 3554/2007, αντίθετη άποψη, σύμφωνα με την οποία το εύρος της νέας κωδικοποίησης (που πραγματοποιήθηκε τελικώς με το π.δ. 169/2007), περιοριζόταν στην ένταξη σε αυτή του κειμένου του ισχύοντος τότε Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (ήτοι του π.δ. 166/2000), όπως όμως αυτό είχε διαμορφωθεί κάθε φορά μετά την ενημέρωσή του με τις μεταγενέστερες, όχι όμως και με τις προγενέστερες αυτού ισχύουσες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και ως εκ τούτου, και με το δεδομένο ότι η διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, ήταν προγενέστερη του π.δ. 166/2000, ορθώς παραλείφθηκε από την γενομένη με το άρθρο 85 του π.δ. 169/2007 κωδικοποίηση του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, στην οποία (νέα αυτή) κωδικοποίηση έπρεπε να ενταχθούν αυστηρά ως ισχύουσες μόνο εκείνες οι διατάξεις που είχαν αποτελέσει και κείμενο του άρθρου 85 του παλαιού π.δ. 166/2000 (ήτοι το άρθρο μόνο παρ. 4 του ν.δ. 3691/1957 και τα άρθρα 11 του ν. 955/1979 και 4 του ν. 1405/1983), αφού δεν υπήρξαν άλλες μεταγενέστερες του π.δ. 166/2000 τροποποιήσεις του άρθρου αυτού, έως την έκδοση του νέου κωδικοποιητικού π.δ. 169/2007.

61. Τούτο δε, διότι, η αναφορά του νομοθέτη της ανωτέρω εξουσιοδοτικής διάταξης (του άρθρου 12 του ν. 3554/2007) στα *“κείμενα των συνταξιοδοτικών κωδίκων”* (και εν προκειμένω στο κείμενο του π.δ. 166/2000 που ίσχυε τότε), *“όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά, μετά την ενημέρωσή τους με τις μεταγενέστερες αυτών ισχύουσες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας”* (σ.σ. του Δημοσίου), έγινε, όχι για να αποκλεισθεί η εφαρμογή ως μη ισχύουσας κάθε προγενέστερης (του χρόνου έκδοσής του) διάταξης νόμου

(όπως είναι λ.χ. η διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988 που δεν περιλήφθηκε στην κωδικοποίηση του π.δ. 166/2000), αλλά γιατί αυτός θεώρησε, αυτονοήτως, ότι το παλαιό αυτό κωδικοποιητικό διάταγμα είχε όντως συμπεριλάβει (αφού τέτοια ήταν η εντολή που είχε δοθεί, με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 10 του ν. 2819/2000, στην Επιτροπή που είχε συσταθεί με την Υ.Α. 2/36389/0004/22-6-1999) στο κείμενό του (και εν προκειμένω στο άρθρο 85 αυτού) όλες τις ισχύουσες (μέχρι τον χρόνο έκδοσής του) διατάξεις της υφιστάμενης τότε συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και ειδικότερα όλες τις τροποποιήσεις που είχε υποστεί το άρθρο 85 του α.ν. 1854/1951, συμπεριλαμβανομένης σε αυτές και εκείνης που είχε επιφέρει στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου, η προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, η οποία, άλλωστε, δεν αναφέρεται στα άρθρα 104 και 105 του π.δ. 166/2000, ως καταργηθείσα.

62. Άλλωστε, και υπό την εκδοχή ότι η διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, ως αφορώσα αναγνώριση προϋπηρεσίας μετακλητών υπαλλήλων, δεν ήταν συνταξιοδοτική (βλ. Πρακτικά Ολομ. 6^{ης} Γεν. Συν. ΕΣ 6/31-1-1994), ορθώς δεν συμπεριλήφθηκε στην εξαγγελθείσα με το άρθρο 12 του ν. 3554/2007 κωδικοποίηση, αφού αυτή είχε ως αντικείμενο το κείμενο της ήδη κωδικοποιηθείσας με το π.δ. 166/2000 συνταξιοδοτικής (και όχι μη συνταξιοδοτικής) νομοθεσίας του Δημοσίου.

63. Εξάλλου, με την υπ' αριθμ. 37/2014 γνωμοδότηση της ΟΛΝΣΚ, έγινε δεκτό ότι, εάν δεν περιλήφθηκαν σε κάποια κωδικοποίηση οι διατάξεις συγκεκριμένου νόμου, αυτές εξακολουθούν να ισχύουν ως έχουν, δεδομένου ότι η μη συμπερίληψή τους δεν συνεπάγεται κατάργησή τους και μάλιστα σιωπηρή, δοθέντος ότι επί κωδικοποίησης, κατά το άρθρο 76 παρ. 7 του Συντάγματος (σ.σ. πολλώ δε μάλλον επί απλής κωδικοποίησης με υ.α. ή π.δ.) δεν είναι δυνατή ούτε η ρητή κατάργηση των διατάξεων αυτών παρά μόνο των κωδικοποιηθεισών. Συνεπώς, και με το δεδομένο ότι στην κωδικοποίηση στην οποία είχε προβεί το π.δ. 166/2000, δεν συμπεριλαμβανόταν (προφανώς λόγω του ότι δεν ήταν συνταξιοδοτική) η διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, δεν ήταν δυνατό, με βάση και τις παραδοχές της ως άνω γνωμοδότησης, να καταργηθεί ρητά ή σιωπηρά η τελευταία αυτή διάταξη, παρά μόνο οι κωδικοποιηθείσες με το π.δ. 166/2000

(και εν προκειμένω η διάταξη του άρθρου 85 αυτού, που δεν την συμπεριλάμβανε).

64. Επομένως, το άρθρο αυτό (33 παρ. 8 του ν. 1759/1988) εξακολούθησε να ισχύει ως αυτοτελής μη συνταξιοδοτική διάταξη, παράγουσα όλες τις συνέπειές της, αφού ουδέποτε καταργήθηκε με κάποια άλλη νεώτερη αυτού διάταξη ρητά ή σιωπηρά (με την επιφύλαξη, βεβαίως, των όσων εκτίθενται αμέσως παρακάτω για την διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 2 του ν. 3234/2004).

65. Περαιτέρω, οι μετακλητοί υπάλληλοι (των άρθρων 103 παρ. 5 του Συντάγματος και 39 παρ. 2 του ν. 3528/2007), στους οποίους αναφέρεται η διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, αποτελούν ειδική κατηγορία υπαλλήλων, οι οποίοι, ως εκφραστές της πολιτικής θέλησης, προσλαμβάνονται σε θέσεις εκτός της (μόνιμης) υπαλληλικής ιεραρχίας με απόφαση του Υπουργού χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία, εξαιρούνται από την μονιμότητα (ενόψει της απαιτούμενης ιδιαίτερης σχέσης εμπιστοσύνης και της φύσης των ειδικών καθηκόντων που αναλαμβάνουν) και αποχωρούν αυτοδικαίως όταν αποχωρεί, για οποιοδήποτε λόγο, ο Υπουργός που τους προσέλαβε (ΣτΕ 1849/2008, 1914/1997 και 1810/1983, ΔΕΑΘ 2539/2015). Η υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων της κατηγορίας αυτής, διεπόταν, κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα της απασχόλησης της Β.Κ., από μία σειρά αλληλοδιαδόχων γενικών και ειδικών νομοθετικών ρυθμίσεων (άρθρα 5 παρ. 5 ν. 1288/1982, 15 παρ. 1 ν. 1320/1983, 20 παρ. 3 ν. 1400/1983), οι οποίες παρείχαν τη δυνατότητα είτε διορισμού στις αντίστοιχες θέσεις προσώπων τα οποία συγκέντρωναν τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα προσόντα και δεν συνδέονταν, κατά τον διορισμό, με οποιαδήποτε έμμισθη σχέση με υπηρεσία του Δημοσίου ή του Δημόσιου Τομέα (ήσαν λ.χ. εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα), είτε ανάθεσης καθηκόντων, για την άσκηση αναλόγων αρμοδιοτήτων, σε μονίμους δημοσίους υπαλλήλους ή υπαλλήλους με σχέση δημοσίου δικαίου του Δημόσιου εν γένει Τομέα. Στη δεύτερη περίπτωση (της ανάθεσης δηλαδή, καθηκόντων σε ήδη υπάλληλο ή λειτουργό με σχέση δημοσίου δικαίου του Δημοσίου ή του Δημόσιου Τομέα) οι ίδιες διατάξεις προέβλεπαν ότι ο διανυόμενος στις θέσεις αυτές (των μετακλητών υπαλλήλων) χρόνος υπηρεσίας των προσώπων αυτών, λογίζεται για όλες τις συνέπειες, ως πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση (*“Ασφαλιστική νομοθεσία Φ.*

Χατζηδημητρίου – Γ. Ψηλού”, 2^η έκδ. 1991, παρ. 113, σελ. 281 και υπ’ αριθμ. πρωτ. 39085/4-1-2017 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, Γεν. Δ/νσης Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δ/νσης Προσωπικού Τοπ. Αυτοδιοίκησης, Τμήματος Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου).

66. Εξάλλου, με την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 85 του α.ν.1854/1951, όπως ισχύει, χωρίς να γίνεται μνεία στους μετακλητούς υπαλλήλους, γίνεται ωστόσο αναφορά σε συγκεκριμένες κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων, ήτοι σε εκείνους που έχουν *“την ιδιότητα του μονίμου, του εκτάκτου, με σύμβαση ορισμένου ή αόριστου χρόνου ή με ημερομίσθιο ή με ποσοστά”*, στους οποίους και παρέχεται το δικαίωμα να αναγνωρίσουν τον χρόνο δημόσιας υπηρεσίας τους στους πρώην ασφαλιστικούς τους οργανισμούς, με καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών, εφόσον εξέρχονται από την υπηρεσία τους για οποιονδήποτε λόγο, χωρίς να θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από το Δημόσιο.

67. Τέτοια μνεία (για τους μετακλητούς υπαλλήλους) γίνεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, η οποία (σε συνδυασμό και με την εκδοθείσα κατ’ εξουσιοδότηση αυτής κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Β2/61/2651/21/30-12-1983 – Β’ 769) ρυθμίζει τον τρόπο υπολογισμού της εισφοράς αναγνώρισης και προσδιορίζει το ποιο από τα δύο μέρη της κοινωνικοασφαλιστικής σχέσης (εργοδότης – ασφαλισμένος) επιβαρύνεται και σε τι ποσοστό με την καταβολή της.

68. Πράγματι και όσον αφορά την εν λόγω κατηγορία υπαλλήλων (των μετακλητών), με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, όπως αυτό ισχύει μετά και την τελευταία αντικατάστασή του με την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988 (που, σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, ήταν η ισχύουσα - καίτοι μη περιληφθείσα στην αρχική κωδικοποίηση του π.δ. 166/2000, αλλ’ ούτε και στην μεταγενέστερη του π.δ. 169/2007 – διάταξη, αντί της αντικατασταθείσας και περιληφθείσας στις ίδιες κωδικοποιήσεις – προγενέστερης διάταξης του άρθρου 4 του ν. 1405/1983, η οποία, μεταξύ άλλων, είχε επιφέρει τροποποιήσεις και στο εδάφιο αυτό), οριζόταν ότι: *«Προκειμένου για τους μετακλητούς υπαλλήλους τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου καταβάλλει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο»*.

69. Και είναι μεν αληθές ότι η ευνοϊκή αυτή (για τους μετακλητούς υπαλλήλους) ρύθμιση του παραπάνω νόμου (1759/1988), έχει ενταχθεί στην παράγραφο 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951(που διέπει τα του τρόπου υπολογισμού της εισφοράς αναγνώρισης και τα του προσδιορισμού του επιβαρυνόμενου με την καταβολή της προσώπου), πλην όμως, η παράγραφος αυτή δεν μπορεί να αποκτήσει εννοιολογικό περιεχόμενο παρά μόνο σε συσχετισμό της με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου, αφού δεν νοείται καταβολή εισφοράς χωρίς αναγνώριση του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας των εν λόγω (μετακλητών) υπαλλήλων.
70. Συνεπώς, από το γεγονός και μόνο ότι ο νομοθέτης του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 αναφέρεται με την διάταξη της παραγράφου 1 αυτού σε συγκεκριμένες κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων (και ειδικότερα σε εκείνους που έχουν «*την ιδιότητα του μονίμου, του εκτάκτου, με σύμβαση ορισμένου ή αόριστου χρόνου ή με ημερομίσθιο ή με ποσοστά ... εφόσον ήσαν ασφαλισμένοι ... πριν την είσοδό τους στην δημόσια υπηρεσία ή ασφαλίστηκαν μετά τη λύση της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσης*»), δεν σημαίνει ότι ηθέλησε τον αποκλεισμό από το ρυθμιστικό της πεδίο των μετακλητών υπαλλήλων.
71. Αντιθέτως, από την ρητή αναφορά της ειδικής αυτής κατηγορίας υπαλλήλων (ήτοι των μετακλητών) στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, σαφώς προκύπτει η βούληση του πιο πάνω νομοθέτη να επεκτείνεται η εφαρμογή της παραγράφου 1 του ως άνω άρθρου και στους μετακλητούς υπαλλήλους που είτε ήταν ασφαλισμένοι πριν την είσοδό τους στη δημόσια υπηρεσία είτε ασφαλίστηκαν σε κάποιο ασφαλιστικό οργανισμό μετά τη λύση της σχέσης τους αυτής (ως μετακλητών), η οποία και τους συνέδεε με το Δημόσιο.
72. Βεβαίως, η ειδική για τους μετακλητούς υπαλλήλους διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού (όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του από την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988), θα μπορούσε να είχε πληρέστερη διατύπωση, ορίζοντας ότι: «Προκειμένου για τους μετακλητούς υπαλλήλους, στους οποίους επίσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού, τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου καταβάλλει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο».
73. Άλλωστε, την διατύπωση αυτή (ότι δηλαδή «*Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και...*») χρησιμοποίησε ο νομοθέτης της ίδιας διάταξης (του

άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951) και για τις άλλες δύο κατηγορίες προσώπων που αναφέρονται στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 αυτού και στις οποίες επέκτεινε τις ρυθμίσεις του, ήτοι τους συνταξιοδοτούμενους από το Δημόσιο μη δημόσιους υπαλλήλους και τους αγροφύλακες που αποχώρησαν μέχρι μια συγκεκριμένη προθεσμία από το Δημόσιο χωρίς να λάβουν σύνταξη.

74. Περαιτέρω, με τα Πρακτικά ΟΛΕΣ αριθ. 6ης Γεν.Συν./31-1-1994, έχει γίνει δεκτό ότι η διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, με την οποία ορίζεται, κατά τα άνω, το Δημόσιο, ως υπόχρεος καταβολής του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών για την αναγνώριση της δημόσιας υπηρεσίας των μετακλητών υπαλλήλων, στους λοιπούς, πλην του Δημοσίου, φορείς, δεν αντίκειται στην συνταγματική αρχή της ισότητας (άρθρο 4 Σ) των Ελλήνων πολιτών απέναντι στο νόμο, και τούτο διότι, η ιδιαίτερη αυτή κατηγορία υπαλλήλων του Δημοσίου, διέπεται υπηρεσιακώς από διαφορετικό νομικό καθεστώς και επομένως, η με την ως άνω διάταξη ευμενέστερη, έναντι των άλλων υπαλλήλων του Δημοσίου, μεταχείριση των μετακλητών υπαλλήλων, δεν μπορεί να θεωρηθεί αυθαίρετη και δικαιολογείται επαρκώς από λόγους κοινωνικοοικονομικούς και γενικότερου δημοσίου ενδιαφέροντος.

75. Ομοίως, με τα ίδια ως άνω Πρακτικά της ΟΛΕΣ, κρίθηκε ότι η διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, δεν είναι συνταξιοδοτική, κατά την έννοια του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, γιατί δεν θεσπίζει προϋποθέσεις αναγνώρισης και παροχής σύνταξης, αλλά έχει διοικητικό περιεχόμενο, όπως διοικητικού περιεχομένου είναι και όλη η διάταξη του άρθρου 85 του π.δ. 1041/1079 (σ.σ. ήδη άρθρου 85, αρχικά του π.δ. 166/2000 και στη συνέχεια ταυτάριθμου άρθρου του π.δ. 169/2007), η οποία καθορίζει απλώς τον τρόπο και τα βαρυνόμενα πρόσωπα για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών στην περίπτωση, στην οποία οι Πολιτικοί και Στρατιωτικοί, Δημόσιοι Υπάλληλοι γενικώς και ειδικότερα οι μετακλητοί, επιθυμούν να αναγνωρίσουν ως συντάξιμο, σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό, τον χρόνο της υπηρεσίας τους στο Δημόσιο.

76. Επίσης, από τα ανωτέρω Πρακτικά της ΟΛΕΣ, σαφώς προκύπτει ότι, οι μετακλητοί υπάλληλοι καταλαμβάνονται, όχι μόνο από τις ρυθμίσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 (στις οποίες ρητά γίνεται μνεία γι' αυτούς), αλλά και από εκείνες της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου του αναγκαστικού αυτού νόμου, έστω και εάν σε αυτές δεν αναφέρονται ρητά,

μαζί με τις λοιπές ειδικά κατονομαζόμενες στην παράγραφο αυτή κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων.

77. Συνεπώς, με την (ισχύουσα, καίτοι μη ενταχθείσα στην κωδικοποίηση του π.δ.166/2000, αλλ' ούτε και σε εκείνη του π.δ. 169/2007) διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988 (που αντικατέστησε για τελευταία φορά ρητά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, αφού η μεταγενέστερη αυτής διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 2 του ν. 3234/2004 δεν είχε προβεί σε τέτοια ρητή αντικατάσταση του εν λόγω άρθρου 85), οι προϋποθέσεις αναγνώρισης ως συντάξιμης, σε φορείς κύριας ασφάλισης, της δημόσιας υπηρεσίας των μετακλητών υπαλλήλων, ταυτίζονται (όπως έγινε ερμηνευτικά δεκτό) με εκείνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951 (ήτοι τις ισχύουσες και στις λοιπές κατηγορίες υπαλλήλων του Δημοσίου), και ως εκ τούτου θα πρέπει οι μετακλητοί υπάλληλοι, είτε πριν από την είσοδό τους στην δημόσια υπηρεσία να ήσαν ασφαλισμένοι (λόγω ενεργού εργασιακού τους βίου) σε κάποιο φορέα κοινωνικής ασφάλισης είτε να ασφαλισθηκαν σε τέτοιο φορέα μετά τη λύση της σχέσης τους αυτής με το Δημόσιο, έστω και εάν δεν είχαν καθόλου εργασιακό βίο (άρα ούτε και ασφάλιση σε κάποιο φορέα) πριν τον διορισμό τους ως μετακλητών.

78. Στην τελευταία αυτή περίπτωση εντασσόταν και η Β.Κ. για την οποία υποβλήθηκε το παρόν ερώτημα, αφού αυτή, χωρίς προηγούμενο εργασιακό βίο και ασφάλιση σε κάποιο Φορέα, υπηρέτησε το πρώτον με την ιδιότητα της μετακλητής υπαλλήλου στα Υπουργεία Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Ναυτιλίας και Εξωτερικών, ακολούθως δε, και μετά τη λύση της δημόσιας αυτής υπηρεσίας της, ασφαλίσθηκε στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στο οποίο και υπέβαλε τελικώς το αίτημά της για αναγνώριση της ανωτέρω υπηρεσίας της ως μετακλητής υπαλλήλου.

79. Τέλος, και ανεξαρτήτως του ότι μέρος του χρόνου της δημόσιας υπηρεσίας της ανωτέρω μετακλητής υπαλλήλου διανύθηκε πριν την έναρξη ισχύος (18-3-1988) της διάταξης της παραγράφου 8 του άρθρου 33 του ν. 1759/1988, αυτή δεν επιβαρυνόταν με την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών του χρόνου τούτου (ήτοι του προγενέστερου της 18-3-1988, κατά το οποίο ίσχυε η διάταξη του άρθρου 4 του ν. 1406/1983 που επέβαλε τον επιμερισμό των εισφορών και στα δύο μέρη και όχι την εξ ολοκλήρου καταβολή τους από το Δημόσιο),

καθόσον κρίσιμος χρόνος ήταν, κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 85 του (κωδικοποιηθέντος με το ταυτόριθμο άρθρο του π.δ. 169/2007) α.ν. 1854/1951, ο χρόνος εξόδου (16-1-1989) της ανωτέρω από την υπηρεσία της, ο οποίος εμπίπτει στο χρονικό διάστημα ισχύος του ν. 1759/1988 και λαμβάνεται υπόψη (κατ' άρθρο μόνο της υπα Β2/61/2651/21-12-1983 – Β' 769/30-12-1983, όπως η παράγραφος 1 αυτής αντικαταστάθηκε τελικά με την κυα Φ4/οικ.741/12-3-1990 – Β' 206/29-3-1990) για τον υπολογισμό των εισφορών αναγνώρισης.

80. Εξάλλου, και όπως προεκτέθηκε, με την διάταξη του άρθρου 12 του ν. 3554/2007, παρασχέθηκε η εξουσιοδότηση όπως, με νεώτερο προεδρικό διάταγμα, κωδικοποιηθούν σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις της ισχύουσας, κατά την έκδοσή του, νομοθεσίας για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων, ήτοι του π.δ. 166/2000, στο άρθρο 85 του οποίου έπρεπε να συμπεριληφθεί, με βάση τις ανωτέρω ερμηνευτικές παραδοχές, και η τροποποίηση που είχε αυτό υποστεί το έτος 1988, με το άρθρο 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988.

81. Η νεώτερη αυτή κωδικοποίηση που τελικώς πραγματοποιήθηκε με το π.δ.169/2007, δεν συμπεριέλαβε, όπως προεκτέθηκε, την διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, αλλ' ούτε και την διάταξη του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004 που θεσπίσθηκε μετά μεν, την έκδοση του αρχικού κωδικοποιητικού π.δ. 166/2000, πριν όμως, την έκδοση του ανωτέρω νεώτερου κωδικοποιητικού π.δ. 169/2007.

82. Αναγκαίο, συνεπώς, τυγχάνει, να ερευνηθεί, εάν η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004 (η οποία, καίτοι δεν τροποποιούσε ρητά το άρθρο 85 του α.ν.1854/1951, είχε, ωστόσο, ενταχθεί σε νομοσχέδιο που αφορούσε κατά τον τίτλο του "τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου") ίσχυε, έστω και εάν παρέμεινε και αυτή εκτός της πραγματοποιηθείσας με το π.δ. 169/2007 κωδικοποίησης και, σε καταφατική περίπτωση, εάν μέσω αυτής είχε τροποποιηθεί σιωπηρά, εν όλω ή εν μέρει, η προγενέστερη διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988.

83. Όσον αφορά στο πρώτο ζήτημα, η απάντηση είναι ότι εφόσον δεν προκύπτει ρητή ή σιωπηρή κατάργηση της ως άνω διάταξης από μεταγενέστερή της, η οποία να ίσχυσε μέχρι την έκδοση του κωδικοποιητικού

π.δ. 169/2007, ισχύουν τα όσα προαναφέρθηκαν και για την παραληφθείσα από την κωδικοποίηση του π.δ. 166/2000 διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, ότι δηλαδή, η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004 έπρεπε, κατ' αρχήν, να συμπεριληφθεί ως "ισχύουσα νομοθεσία" στην νεώτερη αυτή κωδικοποίηση (πρβλ. ΣτΕ 2229/1981, Γνωμ. ΟΛΝΣΚ 37/2014) και πάντως, υπό την (αναφερόμενη στην εισηγητική έκθεση του νόμου) εκδοχή, ότι δηλαδή η διάταξη αυτή δεν ήταν συνταξιοδοτικού περιεχομένου, ως αφορώσα «...την αξιοποίηση χρόνου δημόσιας υπηρεσίας η οποία δεν χρησίμευσε για λήψη σύνταξης από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης...» και πάλι πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διάταξη αυτή εξακολούθησε να ισχύει και εκτός της ανωτέρω κωδικοποίησης, ως αυτοτελής μη συνταξιοδοτική διάταξη, παράγουσα όλες τις συνέπειές της, αφού ουδέποτε καταργήθηκε με κάποια άλλη νεώτερή της διάταξη, ρητά ή σιωπηρά.

84. Άλλωστε, οι καταργηθείσες διατάξεις, με μεταγενέστερα του α.ν. 1854/1951 νομοθετήματα, απαριθμούνταν στα άρθρα 104 έως 105 του π.δ. 169/2007 και σε αυτές δεν εντασσόταν η ως άνω διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 2 του ν. 3234/2004.

85. Προτού όμως δοθεί απάντηση στο δεύτερο ζήτημα, θα πρέπει να διευκρινισθούν οι ρυθμίσεις της διάταξης αυτής (του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004) έτσι ώστε να προσδιορισθεί ο βαθμός παρέμβασής τους στις ρυθμίσεις του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988.

86. Πράγματι, με την εν λόγω διάταξη, ρητά ορίζεται ότι για την αναγνώριση του χρόνου όχι μόνο δημόσιας υπηρεσίας (όπως προέβλεπε το άρθρο 85 του - κωδικοποιηθέντος με το ταυτόριθμο άρθρο του π.δ.169/2007 - α.ν. 1854/1951), αλλά και υπηρεσίας σε ν.π.δ.δ., καθώς επίσης και τον υπολογισμό της σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961, απαιτείται η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών του μεν εργοδότη από το Δημόσιο, του δε ασφαλισμένου από τον ίδιο, ενώ η σύνταξη και οι ασφαλιστικές εισφορές στην περίπτωση αυτή υπολογίζονται με βάση τις αποδοχές της θέσης τους, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής για την αναγνώριση αίτησης.

87. Προκειμένου δε να προσδιορισθούν τα πρόσωπα στα οποία παρέχεται η δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου της ως άνω δημόσιας υπηρεσίας ή

υπηρεσίας σε ν.π.δ.δ., η οποία δεν χρησίμευσε για λήψη σύνταξης από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, γίνεται παραπομπή σε διάταξη κοινωνικοασφαλιστικού περιεχομένου, η οποία από την φύση της είναι στενώς ερμηνευτέα (Γνωμ. ΟΛΝΣΚ 274/2015 και 361/2008, Γνωμ. Α' Τμ ΝΣΚ 310/2011, ΣτΕ 3450/2003 και 4110/1995, ΟΛΣτΕ 3519/1992, ΣτΕ 2589/1989, 4888/1988) και πιο συγκεκριμένα σε αυτή της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 4202/1961 περί διαδοχικής ασφάλισης, η οποία κάνει λόγο για δύο μόνο κατηγορίες προσώπων και πιο συγκεκριμένα: α) για ασφαλισμένους (από ενεργή εργασιακή τους απασχόληση) σε κάποιο ασφαλιστικό οργανισμό και β) για ήδη καταστάντες συνταξιούχους ασφαλιστικών οργανισμών, οι οποίοι αναλαμβάνουν στη συνέχεια υπηρεσία μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου.

88. Μέσω λοιπόν αυτής της κατά παραπομπή νομοθέτησης (πρβλ. ΟΛΣτΕ 610/1988, Γνωμ. ΝΣΚ 335/2014 και 269/2012), συμπληρώνεται η παραπέμπουσα διάταξη του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004, ως προς τα δικαιούμενα αναγνώρισης πρόσωπα, από την διάταξη του άρθρου 9 παρ.3 του ν.δ. 4202/1961, προς την οποία γίνεται η παραπομπή, έτσι ώστε το περιεχόμενο της τελευταίας να αποτελεί πλέον και περιεχόμενο της πρώτης διάταξης.

89. Από την γραμματική δε ερμηνεία του όλου περιεχομένου της νεώτερης αυτής διάταξης (του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004), καθίσταται σαφές ότι οι ρυθμίσεις της, όσον αφορά τους μετακλητούς υπαλλήλους, διαφοροποιούνται, σε σχέση με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις της διάταξης του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, αφού περιορίζονται μόνο σε εκείνους που ήταν ήδη ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι ασφαλιστικών οργανισμών και αναλαμβάνουν υπηρεσία μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου, δηλαδή υπαλλήλου συνδεδεμένου με το Δημόσιο με σχέση δημοσίου (και όχι ιδιωτικού) δικαίου και πάντως δεν καλύπτουν και την περίπτωση εκείνων που δεν είχαν καθόλου εργασιακό βίο πριν τον διορισμό τους ως μετακλητών (και στην τελευταία αυτή περίπτωση ενέπιπτε η Β.Κ. για την οποία και τίθεται το υπό κρίση ερώτημα).

90. Σύμφωνα δε, με την προεκτεθείσα διάταξη του άρθρου 2 του ΑΚ, κάθε νόμος ισχύει από τη δημοσίευσή του και καταλαμβάνει όλες τις μελλοντικώς αναφερόμενες και εμπίπτουσες στο ρυθμιστικό του πεδίο περιπτώσεις, διατηρεί

δε την ισχύ του εφόσον άλλος κανόνας δικαίου δεν τον καταργήσει ρητά ή σιωπηρά. Το τελευταίο (η σιωπηρή δηλαδή κατάργηση) συμβαίνει μόνο όταν από την έννοια του περιεχομένου του νεώτερου νόμου, προκύπτει κατά τρόπο σαφή ότι αυτός αποσκοπεί πράγματι στη κατάργηση του παλαιού (Εφ. Αθ. 7152/2006, Δ/νη 2007,536).

91. Με το δεδομένο δε ότι η αφορώσα την κατανομή των εισφορών αναγνώρισης του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας των μετακλητών υπαλλήλων διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, καίτοι δεν έχει καταργηθεί ρητά με την μεταγενέστερη αυτής διάταξη του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004, ωστόσο, κατά ένα μέρος της καλύπτεται από τις ρυθμίσεις της τελευταίας αυτής διάταξης, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι, η (ισχύουσα, καίτοι μη ενταχθείσα στην κωδικοποίηση του π.δ. 169/2007) διάταξη του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004, κατήργησε (σιωπηρά) από τον χρόνο έναρξης της ισχύος της, την διάταξη του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/1988, όμως μόνο κατά το μέρος της που οι ρυθμίσεις της τελευταίας αντιβαίνουν στις αντίστοιχες ρυθμίσεις της μεταγενέστερης αυτής διάταξης.

92. Κατά συνέπεια, οι ρυθμίσεις της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004, περί αναγνώρισης του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας (ή ακόμη και υπηρεσίας σε ν.π.δ.δ. που δεν προβλεπόταν με την διάταξη του άρθρο 85 του α.ν. 1854/1951, όπως ισχύει) και υπολογισμού της σύνταξης με επιμεριστική καταβολή των εισφορών από τον εργοδότη και τον ασφαλισμένο, περιορίζονται στα πρόσωπα εκείνα που αναφέρονται στην (στενώς, κατά τα άνω, ερμηνευτέα, ως κοινωνικοασφαλιστικού περιεχομένου) διάταξη του άρθρου 9 παρ. 3 του ν.δ. 4202/1961, ήτοι μόνο σε όσους ήταν ήδη ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι ασφαλιστικών οργανισμών και αναλαμβάνουν υπηρεσία μετακλητού δημοσίου υπαλλήλου, δηλαδή υπαλλήλου συνδεδεμένου με το Δημόσιο με σχέση δημοσίου δικαίου.

93. Αντιθέτως, οι ρυθμίσεις της διάταξης του άρθρου 33 παρ. 8 του ν. 1759/198, περί αναγνώρισης του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας και υπολογισμού της σύνταξης με εξ ολοκλήρου καταβολή από το Δημόσιο των εισφορών εργοδότη και εργαζόμενου στον ασφαλιστικό οργανισμό εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την έναρξη ισχύος της ανωτέρω διάταξης και να καταλαμβάνουν τα πρόσωπα εκείνα που δεν είχαν καθόλου εργασιακό βίο πριν τον διορισμό τους ως μετακλητών υπαλλήλων του Δημοσίου και

πάντως δεν είχαν την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου όταν κατέστησαν μετακλητοί υπάλληλοι αυτού, αφού στα πρόσωπα αυτά ουδόλως αναφέρεται η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 3 του ν.δ. 4202/1961, προς την οποία γίνεται παραπομπή από το άρθρο 2 παρ. 13 του ν. 3234/2004.

94. Ενόψει δε του ότι στην τελευταία αυτή περίπτωση εντάσσεται, κατά τα προεκτεθέντα, και η Β.Κ. για την οποία τίθεται το παρόν ερώτημα, αφού αυτή, χωρίς προηγούμενο εργασιακό βίο και ασφάλιση σε κάποιο ασφαλιστικό οργανισμό, υπηρέτησε το πρώτον με την ιδιότητα της μετακλητής υπαλλήλου στα Υπουργεία Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Ναυτιλίας και Εξωτερικών, ακολούθως δε, και μετά τη λύση της δημόσιας αυτής υπηρεσίας της, ασφαλίσθηκε στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στο οποίο και υπέβαλε τελικώς το αίτημά της για αναγνώριση της ανωτέρω υπηρεσίας της ως μετακλητής υπαλλήλου, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι αυτή δεν μπορεί να επιβαρυνθεί ολωσδιόλου με την καταβολή έστω και μέρους των εισφορών αναγνώρισης, τις οποίες (εργοδοτικές και ασφαλιστικές) οφείλει εξ ολοκλήρου να καταβάλει το Δημόσιο.

95. Άλλωστε το Δημόσιο, σε ανάλογες περιπτώσεις αναγνώρισης δημόσιας υπηρεσίας μετακλητών υπαλλήλων (βλ. 270/20-2-2019 απόφαση Διευθυντή του Υποκ/τος Μισθωτών Αττικής – Αθηνών – Κεντρικ. Τομέα) υιοθέτησε την άποψη αυτή και κατέβαλε εξ ολοκλήρου το ίδιο στον Ε.Φ.Κ.Α. τις εισφορές αναγνώρισης.

Απάντηση

96. Κατ' ακολουθίαν τούτων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ' Τμήμα) γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ότι η αναγνώριση στο πρώην Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. ως ασφαλιστέου του χρόνου δημόσιας υπηρεσίας μετακλητής υπαλλήλου, η οποία δεν θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα από το Δημόσιο, αλλά επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί από το πρώην Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. (ήδη Ε.Φ.Κ.Α.), στο οποίο θεμελιώνει τέτοιο δικαίωμα, πρέπει να γίνει με βάση τη διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του α.ν. 1854/1951, όπως έχει κωδικοποιηθεί ως άρθρο 85 στην ισχύουσα κωδικοποίηση με τον τίτλο «Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων», που εχώρησε με το π.δ. 169/2007 και προβλέπει για την εν λόγω αναγνώριση ως ασφαλιστέου του χρόνου

δημόσιας υπηρεσίας, τον επιμερισμό των εισφορών μεταξύ του εργοδότη – Δημοσίου και του εργαζόμενου – μετακλητού υπαλλήλου.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 22-05-2020

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Γεώργιος Κανελλόπουλος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Χαράλαμπος Γ. Μπρισκόλας

Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.

